

Букач В. М.

В И К Л А Д А Ч І
Південноукраїнського
національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського

Біографічний словник

Одеса - 2025

УДК: 013(038)
Б 90

Автор: Букач Валерій Михайлович, кандидат історичних наук,
приват - професор

Букач В. М.

Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник.
– Одеса: КЦВ, 2025. – 92 с.

Словник містить стислі біобібліографічні дані про відомих викладачів, які
формували авторитет Одеського інституту народної освіти – Одеського державного
педагогічного інституту - Південноукраїнського педагогічного університету імені
К. Д. Ушинського та розрахований на широке коло читачів.

(С) Букач В. М., 2025.

Передмова

Біографічний словник «Викладачі Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського» містить стислу біобібліографічну інформацію про відомих викладачів Одеського інституту народної освіти – Одеського інституту соціального виховання – Одеського інституту професійної освіти – Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, які в різні роки своїми науковими та педагогічними здобутками, сумлінною працею формували авторитет одного з найстаріших закладів вищої освіти України.

Кожна стаття містить біографічні дані педагога, вказівки на його наукові праці, посилання на джерела інформації. Джерелами інформації слугували матеріали, опубліковані у періодичних, довідникових, наукових паперових та електронних виданнях, а також дані особових справ викладачів, які зберігаються в архіві Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Альшанський
Анатолій Миколайович

Філолог

А. М. Альшанський народився в 1884 році.
Закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

До 1917 року викладав російську мову та літературу в одеській жіночій гімназії 1 розряду Ю. Шлейко та М. Ріхтер, одеському реальному училищі Св. Павла.

В 1924 – 1930 роках був викладачем російської мови в Одеському інституті народної освіти.

Джерела:

1. Одесса. Будинок Заля (XXIX ст., 1875, 1886)// <https://archexplorer.wordpress.com/2014/08/31/одеса-будиное-думшина-1836-р-поч-1870-х-р-1886-р>
2. Лютеранський квартал// http://obodesse.at.ua/publ/ljuteranskij_kvartal/1-1-0-96
3. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 285.

Аннов

Йосип Львович

Економіст

Й.(Осип) Л. Аннов закінчив Одеський інститут народного господарства.
В 1925 – 1930 роках викладав економіку промисловості в Одеському інституті народної освіти.

Працював секретарем ректора ОІНО, а з 1 грудня 1925 року до 1 жовтня 1929 року обіймав посаду проректора з адміністративно-господарської роботи.

В подальшому викладав в Одеському інституті професійної освіти.

Джерела:

1. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского иснтитута народного образования (1920 -1930)6 ретроспективный анализ// Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва: Сэфер, 2010. – С. 245 - 260.
2. Заруба В. М. Михайло Слабченко в епістолярній та мемуарній спадщині (1882 – 1952). – Донецьк: Ліра ЛТД, 2004. – С. 164, 195, 224, 239.

Антонюк

Володимир Олександрович

Медик

В. О. Антонюк народився в 1916 році.

У 1942 році закінчив військово-медичний факультет 2-го Московського медичного інституту.

В 1942 – 1968 роках перебував у лавах Радянської Армії. В роки нацистської навали був лікарем авіаційної дивізії у складі військ Степного, 3-го Українського фронтів. Полковник медичної служби.

У 1968 – 1977 роках працював завідувачем курсами цивільної оборони та медичної підготовки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями.

Помер в 1983 році.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 42.

Аухтер

Туснельда Гордіанівна

Хімік

Т. Г. Аухтер народилася в 1893 році в с. Темрюк Кубанської області.

Закінчила фізико-математичний факультет Одеських вищих жіночих курсів.

В 1921 – 1930 роках була викладачем хімії в Одеському інституті народної освіти.

Згодом працювала в Одеському університеті.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 286.
2. Аухтер Туснельда Гордіанівна // Наука и научные работники СССР. – Ленинград: АН СССР, 1928. – С. 519.

Бабкін
Борис Петрович

Фізіолог

Б. П. Бабкін народився 25 грудня 1876 року в Курську.

У 1901 році закінчив Військово-медичну академію в Санкт-Петербурзі.

В 1901 – 1912 роках працював в Інституті експериментальної медицини під керівництвом І. П. Павлова.

У 1904 році захистив докторську дисертацію «Досвід систематичного дослідження складних нервових (психічних) явлень у собаки». В 1904 – 1906 роках перебував у науковому відрядженні у Німеччині, у 1914 році стажувався у фізіологічній лабораторії Лондонського університету.

Працював приват-доцентом у Військово-медичній академії, ад'юнкт-професором у Ново - Олександрійському інституті сільського господарства та лісоводства.

В 1915 – 1920 роках завідував кафедрою фізіології Новоросійського університету. У 1920 – 1922 роках викладав анатомію та фізіологію людини в Одеському інституті народної освіти.

У серпні 1922 року був висланий за кордон. В 1922 – 1924 роках працював в Лондонському університеті, а з 1924 року мешкав та працював у Канаді.

Був обраний членом Королівського товариства Канади, Німецької академії природознавців.

Помер 5 травня 1950 року в Монреалі (Канада).

Праці:

1. Внешняя секреция пищеварительных желез/ Б. П. Бабкин. – Москва: Госиздат, 1927. – 550 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 2: А - І. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 71- 74.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 286.

Бакало
Павло Олександрович

Філософ

П. О. Бакало народився 20 березня 1922 року в с. Бендзари Одеської губернії.

У 1941 році закінчив Одеський індустріальний технікум.

З липня 1941 року до вересня 1945 року служив у лавах Червоної Армії. Був радистом 370 розвідувального дивізіону.

В 1951 році закінчив філософський факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченко. Кандидат філософських наук, доцент.

В 1952 – 1991 роках працював на кафедрі історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Був завідувачем підготовчого відділення.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медалями «За оборону Кавказу», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 44 - 45.
2. Пам'ять народу// <https://pamyat-naroda.ru/heroes/person-hero90980368>

Балагула

Борис Юхимович

Економіст

Б. Ю. Балагула народився 28 серпня 1910 року у Вознесенську.

У 1937 році закінчив Одеський кредитно-економічний інститут.

Кандидат економічних наук.

З квітня 1940 року до листопада 1948 року перебував у лавах Червоної Армії. В роки нацистської навали служив у військових підрозділах Закавказького, Південного фронтів. Майор інтендантської служби.

В 1968 – 1975 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду доцента кафедри політекономії та наукового комунізму.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медалями «За оборону Кавказу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 4 березня 1986 року в Одесі. Похований на 3-му єврейському кладовищі.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. –

Одесса: Маяк, 1990. – С. 45.

2. Пам'ять народу // <https://pamyat-naroda.ru/heroes/person-hero38186906?referre=similar>

Басанець

Тетяна Василівна

Мистецтвознавець

Т. В. Басанець народилася 10 серпня 1946 року в Одесі.

У 1976 році закінчила Ленінградський художній інститут живопису, скульптури і архітектури імені І. Ю. Рєпіна.

Член Спілки художників України з 1985 року.

В 1976 – 2015 роках викладала на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 1997 – 2008 роках обіймала посаду завідувача кафедри живопису та історії мистецтва.

Досліджувала проблеми сучасного образотворчого мистецтва, зокрема творчість одеських художників 1960 – 1990-х років.

Є автором низки статей до Енциклопедії Сучасної України.

Праці:

1. Імпульс відкриття/ Т. Басанець // Образотворче мистецтво. – 1990. – № 3. – С. 3-5.
2. «Це мій відчит перед нащадками»: М. Бойчук (Монументальна практика бойчукістів: одеська майстерня) // Образотворче мистецтво. – 1999. – № 1-2. – С. 83 - 85.
3. Послідовники М. Бойчука. Одеська майстерня/ Т. Басанець // Мистецтвознавство України. – 2001. – Вип. 2. – С. 54 - 60.
4. Може й так? / Т. Басанець, В. Басанець // Образотворче мистецтво. – 2001. – № 4. – С. 34 - 35.

Джерела:

1. Басанець Тетяна Василівна/ Т. В. Василенко// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 2: Б – Біо.– Київ: ІЕД НАНУ, 2003. – 872 с.

Бахман

Бруно Фрідріхович

Мовознавець

Б. Ф. Бахман народився в 1874 році.

Закінчив історико-філологічний факультет Московського університету.

У 1921 – 1930 роках був викладачем німецької мови в Одеському інституті народної освіти.

Викладав в Одеському інституті народного господарства.

Джерела:

1. Бахман Бруно Фридрихович// Наука и научные работники СССР. – Ленинград: АН СССР, 1928. – С. 26.
2. Кафедра іноземних мов// Одеський національний економічний університет// http://old.oneu.edu.ua/pages/cath/for_lang/
3. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 286.

Бачин

Василь Петрович

Фізик

В. П. Бачин народився 18 грудня 1885 року в с. Майдан Нижегородської губернії.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

У 1922 – 1930 роках був викладачем хімії в Одеському інституті народної освіти.

Викладав в Одеському хіміко-фармацевтичному технікумі.

Джерела:

1. Бачин Василий Петрович// Наука и научные работники СССР. – Ленинград: АН СССР, 1928. – С. 521.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 286.

Беккер

Давид Юлійович

Художник

Д. Ю. Беккер народився 24 січня 1940 року в Одесі.

У 1960 році закінчив Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, а в 1966 році – Харківський художньо-промисловий інститут.

Живописець і графік. Член Національної спілки художників України з 1970 року. Учасник республіканських, всесоюзних, закордонних, понад 20 персональних мистецьких виставок. Працював в галузі станкової графіки. Автор біля 1000 екслібрисів, а також живописних та графічних творів. Роботи зберігаються в музеях та галереях Одеси, Запоріжжя, Херсона, Нової Каховки, Москви, Санкт-Петербурга, Музеї книги в Нідерландах.

В 1967 – 1973 роках викладав на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Лауреат премії імені А. Дюрера, премії імені Л. Кранаха (Німеччина), Гран-Прі конкурсу на найкращий екслібрис у Японії.

Помер 4 березня 2022 року в Одесі.

Твори:

1. Живопис: «Вулиці старої Одеси», «Читаючий біля вікна», «Весілля на селі».
2. Ілюстрації до творів Д. Боккаччо, І. Бабея, К. Паустовського, М. Цветаєвої.
3. Серія літографій «Пушкін в Одесі».

Джерела:

1. Беккер Давид Юлійович/ В. М. Віленський// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 2: Б – Біо.– Київ: ІЕД НАНУ, 2003. – 872 с.

Бібер

Вадим Аполлонович

Хімік

В. А. Бібер народився 18 січня 1901 року в Одесі.

Кандидат хімічних наук. Спеціаліст в галузі аналітичної хімії.

В 1925 – 1930 роках викладав природознавство в Одеському інституті народної освіти.

Працював в Одеському відділі науково-технічної лабораторії Вищої Ради народного господарства України.

У 1946 – 1950 роках був старшим науковим співробітником відділу експериментальної офтальмології Інституту клінічної фізіології імені О. О. Богомольця.

Праці:

1. Биогенные стимуляторы незелёных тканей растений/ В. А. Бибер, И. М. Фарбман // Сборник, посвященный 75-летию со дня рождения Героя Социалистического Труда, действительного члена Академии наук СССР и Академии медицинских наук СССР Владимира Петровича Филатова. – Киев: Изд-во АН УССР, 1950. – С. 77 - 92.

2. Біологічна активність екстрактів і відгонів з консервованої та холодної Плаценти/ В. А. Бібер, Л. І. Адаманіс// Медичний журнал. – 1950. – Т. 20, вип. 3. – С. 63 - 74.

Джерела:

1. Бибер Вадим Аполлонович// Наука и научные работники СССР. – Ленинград: АН СССР, 1928. – С. 35.
2. Історія Національної академії наук України. 1946 – 1950: Частина 2. Додатки / Редкол.: О. С. Онищенко (голов. ред.) та інші. – Київ: НАНУ, 2008. – С. 270.
3. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 287.

Блажко

Ніна Іванівна

Економгеограф

Н. І. Блажко народилася 5(18) липня 1915 року в Мелітополі.

В 1939 році закінчила географічний факультет Одеського державного університету.

У 1944 – 1955 роках обіймала посаду асистента, старшого викладача кафедри географії Ворошиловградського державного педагогічного інституту. В 1955 – 1956 роках працювала на посаді доцента кафедри економічної географії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1956 – 1964 роках була доцентом Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1964 року працювала в Казанському державному університеті. Обіймала посади доцента, професора і завідувача кафедри економічної географії.

В 1953 році захистила кандидатську дисертацію, а в 1966 році – дисертацію «Економіко-географічні методи дослідження системи міських поселень» на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук. В 1969 році присвоєно вчене звання професора.

Померла 13 червня 1982 року в Казані.

Праці:

1. Виноградорство Измаильщины/ Н. И. Блажко// Научный ежегодник Одесского государственного университета. – 1960. – Вып. 2: Географический факультет. – С. 131 - 134.
2. Население Одесской области/ Н. И. Блажко// Труды Одесского государственного университета. – 1962. – Т. 152, вып. 10: Природа и хозяйство Одесской области. – С. 137 - 141.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Бібліографічний довідник. – Вып. II: Природничі

науки. 1946 – 1996. – Ч. I: Геологи. Географи./Упоряд. Л. М. Бур'ян. – Одеса: ОННБ, 2000. – С. 41 - 44.

Богачевський Михайло Борисович

Економіст

М. Б. Богачевський народився 30 березня 1908 року в Первомайську.

У 1930 році закінчив Одеський інститут народного господарства.

В 1931 – 1941 роках був директором Одеської філії Всесоюзного заочного фінансового інституту.

Під час нацистської навали служив у лавах Червоної Армії, воював у складі частин Південного, Західного, Брянського, 1-го та 2-го Білоруського фронтів. Капітан адміністративної служби запасу.

В 1946 – 1953 роках працював в Одеському кредитно-економічному інституті, обіймав посаду доцента, завідував кафедрою.

У 1953 – 1954 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1950 році здобув науковий ступінь доктора економічних наук, а в 1956 році присвоєно вчене звання професора.

У 1954 – 1968 роках обіймав посаду професора у Львівському торгово-економічному інституті, в 1957 – 1959 роках завідувала кафедрою бухгалтерського обліку і фінансів.

Досліджував фінанси та податки капіталістичних країн, податкову та фінансову системи СРСР, фінанси споживчої кооперації.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «20 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 8 вересня 1968 року у Львові.

Праці:

1. Финансы США и Англии в период общего кризиса капитализма/ М. Б. Богачевский. – Москва: Госфиниздат, 1954. – 344 с.
2. Финансы и кредит СССР: Учебник для вузов/ М. Б. Богачевский. – Москва: Экономика, 1964. – 339 с.

Джерела:

1. Богачевський Михайло Борисович/ О. Г. Біла// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 3: Біо – Бя. – Київ: ІЕД НАНУ, 2004. – 695 с.

Брун
Яків Давидович

Фізик

Я. Д. Брун народився у 1868 році.
Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.
У 1928 – 1930 роках викладав астрономію в Одеському інституті народної освіти.
Помер 11 вересня 1935 року в Одесі.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 286.

Брюханов
Аркадій Олексійович

Металофізик

А. О. Брюханов народився 3 червня 1941 року у Горькому.
У 1963 році закінчив фізичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1966 році захистив кандидатську дисертацію «Карбідні фази у вуглецевих сталях та їх структурні перетворення». Присвоєно вчене звання доцента.

З 1966 року працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймав посади старшого викладача, доцента, професора, в 1977 – 1988 роках та в 1993 – 2014 роках завідував кафедрою. В 1969 – 1971 роках знаходився у відрядженні в Об'єднаній республіці Танзанія, а в 2014 – 2018 роках викладав в університеті міста Ханнофер (Німеччина).

У 1989 році захистив дисертацію «Методи текстурного аналізу в технології титанових сплавів» і здобув науковий ступінь доктора технічних наук, а в 1990 році присвоєно вчене звання професора. Керував аспірантурою.

Як науковець вивчав орієнтаційні ефекти в кристалічних тілах. Розробив низку методик визначення основних характеристик текстурного стану полікристалів та зв'язку їх з анізотропією фізичних та механічних властивостей твердих тіл.

Помер 29 серпня 2024 року в Одесі. Похований на Новоміському кладовищі.

Праці:

1. Вивчення пружних властивостей сталевих дротів в області рекристалізації / А. О. Брюханов // Український фізичний журнал. – 1965. – Т.10, № 1. – С. 104 - 107.
2. Зміна модуля Юнга при відпусках патентованих сталей/ А. О. Брюханов // Український фізичний журнал. – 1966. – Т 11, № 3. – С. 321- 325.
3. Упругая анизотропия текстурованного поликристаллического агрегата/ А. А. Брюханов // Известия вузов. Физика. – 1976. – № 4. – С. 159 - 160.
4. Влияние вида и степени деформации холодной прокаткой на анизотропию упругих свойств и текстуру листовой электролитической меди / А. А. Брюханов, В. В. Усов, Н. Г. Нечипоренко // Известия вузов. Цветная металлургия. – 1980. – № 1.– С. 90 -95.
5. Расчетный метод определения текстурных параметров анизотропии тензорных свойств поликристаллов / А. А.Брюханов, А. Р. Гохман// Заводская лаборатория. – 1987. – № 1. – С. 30 - 32.
6. The Effect of Lattice Deffects in Various Texture Components on Electrical and Mechanical Properties of Cold-Rolled Copper / A. A. Bryukhanov, V. V. Usov// The Physics of Metals and Metallography. – 1993. – Vol.76, № 4. – P. 410 - 414.
7. Курс загальної фізики. Ч. 1. Механіка та молекулярна фізика: навчальний посібник/ А. О. Брюханов. – Одеса: ПДПУ, – 2004 р. – 115 с.
8. Курс загальної фізики. Ч. 3. Оптика: навчальний посібник / А. О. Брюханов – Одеса: ПДПУ, 2005 р. – 110 с.
9. Текстура и анизотропия свойств листов низкоуглеродистой стали после деформации растяжением с различной скоростью / А. А. Брюханов, Д. Фассман, С. И. Иовчев// Материаловедение. –2012. – № 9.– С. 21- 26.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / І. А. Болдирєв та ін. — Одеса: ДД «Фаворит», 2007. — С. 95.
2. Бібліографічний покажчик праць викладачів Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Вип. 8 – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2015. – С. 17 - 26.

Буницький

Євген Леонідович

Математик

Є. Л. Буницький народився 28 червня 1874 року в Сімферополі.

У 1896 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1903 році склав магістерські іспити і в березні 1904 року став приват-доцентом Новоросійського університету.

У 1906 – 1907 роках перебував у науковому відрядженні в Геттінгені. Повернувшись до Одеси, викладав в Новоросійському університеті.

В 1913 році захистив магістерську дисертацію «До теорії функції Гріна для звичайних лінійних диференціальних рівнянь». Обіймав посаду професора кафедри механіки Новоросійського університету.

У 1920 – 1921 роках був професором Одеського фізико-математичного інституту, а в 1921 – 1922 роках – професором Одеського інституту народної освіти.

В 1922 році виїхав до Праги, де викладав в Російському вільному університеті, а з 1931 року – в Карловому університеті.

Опублікував біля 50 робіт.

Помер 7 серпня 1952 року у Празі.

Праці:

1. К теории функций Грина для обыкновенных линейных дифференциальных уравнений/ Е. Л. Буницкий// Записки общества естествоиспытателей при ИМУ. – 1913. – Т. 21. – С. 13 - 342.
2. К вопросу о решении обыкновенных линейных дифференциальных уравнений/ Е. Л. Буницкий// Записки общества естествоиспытателей при ИМУ. – 1916. – Т. 23. – С 1 - 219.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 2: А - І. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 184 - 187.

Валюк

Юрій Петрович

Художник

Ю. П. Валюк народився 28 березня 1957 року в Одесі.

У 1980 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в якому працював у 1989 – 1997 роках. Живописець, графік.

В 1997 – 2001 роках викладав в Одеському художньому училищі. В 2004 – 2007 роках був викладачем кафедри живопису та історії мистецтв Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. З 2007 року працює на кафедрі образотворчого мистецтва Одеської державної академії будівництва та архітектури, обіймає посаду доцента.

Член Національної спілки художників України з 1989 року. Учасник обласних, всеукраїнських та міжнародних мистецьких виставок. Персональні виставки в Німеччині: в Геттінгені (1993 рік), Фрайбурзі (1995 рік). Твори зберігаються в Івано-Франківському художньому музеї.

Твори:

1. Серія офортів: «Одеські базари», «Театр ряджених, або оновлення триває».
2. Живописні твори: «Біля межі», «Різдво», «Алея», «Полювання».

Джерела:

1. Валюк Ю. П. / О. А. Тарасенко // Енциклопедія сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба. – Т. 4: В – Вог. та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2005. – 700 с.

**Владимирова
Євгенія Василівна**

Літературознавець

Є. В. Владимирова народилася 14 січня 1918 року в Одесі.

У 1939 році закінчила літературно-мовний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

Кандидат філологічних наук, доцент.

У 1945 – 1960 роках викладала на кафедрі російської літератури в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1960 – 1980 роках обіймала посаду доцента кафедри російської літератури Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Як науковець досліджувала історію давньоруської літератури, особливості розвитку російської літератури XIX століття.

Померла 4 квітня 2012 року в Одесі.

Праці:

1. Історична хроніка О. М. Островського «Тушино»/ Є. В. Владимирова// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XI: Випуск історико-філологічний. – С. 59 - 78.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 50, 61.
2. Владимиров Василь Модестович/ В. Коритнянська// Вони залишили слід в історії Одеси// <https://odessa-memory.info/ru/index.php?id=822>
3. Владимирова Є. В // familio // <https://familio.org/persons/9c74eab3-eed7-43ae-afab-15613d7f8ddd>

**Власов
Василь Данилович**

Мистецтвознавець

В. Д. Власов народився 12 квітня 1923 року на Смоленщині (РРФСР).

У 1942 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії, воював проти нацистських загарбників.

В 1950 році закінчив Одеське художнє училище, а в 1957 році – Ленінградський інститут живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна.

Живописець. Член Спілки художників України з 1975 року. Учасник мистецьких виставок. Автор пейзажів («У Карпатах», Церква в Седневі», «Місток»), натюрмортів («Антична ваза», «Квіти в античній амфорі»), портретів («Автопортрет», портрет дружини, «Русява жінка», «Заслужений артист В. Нещеретний»).

У 1950 – 1977 роках працював в Одеському музеї західного та східного мистецтва, обіймав посади завідувача відділу античного мистецтва, заступника директора з наукової роботи, виконувача обов'язків директора.

В 1977 – 1990 році викладав на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Виконував обов'язки завідувача кафедри живопису та історії мистецтва.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 1 ступеня, медалями «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда» та іншими.

Помер 16 червня 1990 року в Одесі.

Праці:

1. Два памятника греческой скульптуры в собрании Одесского археологического музея/ В. Д. Власов // Записки Одесского археологического общества. – 1960. – Т. 1 (34). – С. 324 -325.
2. Изобразительное искусство Одессы: Живопись, графика, скульптура/ Авт.- сост. В. Д. Власов. – Москва: Советский художник, 1981.– 184 с.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 56 - 57.
2. Власов Василь Данилович/ О. М. Шелестова// Енциклопедія сучасної України/ ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 4: В – Вог.– Київ: ІЕД НАНУ, 2005. – 700 с.

Волошинов

Олег Васильович

Художник

О. В. Волошинов народився 31 липня 1936 року в Миколаєві.

У 1965 році закінчив Ленінградський інститут живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна. Живописець.

В 1966 – 1970 роках викладав в Одеському художньому училищі, а в 1970 – 1975 роках – на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1971 року член Спілки художників України. Член одеської творчої групи «Човен». Учасник всесоюзних, республіканських мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському музеї сучасного мистецтва, Івано-Франківському, Хмельницькому художніх музеях та ін.

У 2013 році присвоєно почесне звання заслуженого художника України.

Праці:

1. Пейзажі: «Лагуна», «Яхти у морі», «Білі хмари», «Одеське узбережжя», «Маяк».
2. Натюрморти: «Натюрморт з кухлем», «Червоний натюрморт», «Натюрморт у просторі».

Джерела:

1. Волошинов Олег Васильович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 5: Вод. – Гн. – К.: ІЕД НАНУ, 2006. – 728 с.

Востріков

Андрій Андрійович

Педагог, психотерапевт

А. А. Востріков народився 3 квітня 1942 року.

Закінчивши медичний інститут і здобувши спеціальність військового лікаря, в 1965 – 1971 роках служив у лавах Радянської Армії.

У 1970 році закінчив Військово-медичну академію імені С. М. Кірова у Ленінграді. Навчався аспірантурі Київського державного педагогічного інституту імені О. М. Горького.

В 1971 – 1977 роках працював в Одесі у лікувально-трудовому профілакторії, спортивній школі олімпійського резерву.

У 1977 – 1987 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, завідував лабораторією.

В 1982 році захистив дисертацію «Використання технічних засобів навчання у сугестивній педагогіці» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

У 1990 – 1993 роках працював у Києві, керував центром гуманістичного виховання.

В 1993 – 1996 роках очолював центр гуманістичного виховання в місті Кемерово (Російська Федерація).

З 1996 року працював на кафедрі педагогіки Томського державного педагогічного університету. Обіймав посаду професора.

У 2000 році захистивши дисертацію «Теорія та технологія продуктивного навчання у початковій школі», здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. Присвоєно вчене звання професора.

Досліджував питання формування нової людини. Є автором понад 100 наукових статей, 40 навчальних посібників.

Помер 6 березня 2013 року у Томську.

Праці:

1. Самозащита от табакокурения и наркотиков: курс культуры эмоционально-волевой саморегуляции: учебное пособие для учащихся, учителей и родителей/ А. А. Востриков, А. А. Табидзе. – Москва, Томск: Школа свободного развития, 2009. – 193 с.
2. Проблемы развития личности младших школьников в свете нового образовательного стандарта общего образования/ А. А. Востриков// Вестник Томского государственного педагогического университета. – 2011. – Вып. 13 (115). – С. 178 - 182.
3. О процессе образования как социальной технологии/ А. А. Востриков, А. Д. Копытов // Вестник Томского государственного педагогического университета. – 2012. – Вып. 2 (117). – С. 9 - 12.

Джерела:

1. Учительская газета. – 2007. – № 46. – С 27.
2. Востріков А. А., Табідзе А. А. Книги онлайн // КООВ – бібліотека/
<https://www.koob.ru/vostrikov/>

Габер

Ізраїль Йосипович

Математик

І. Й. Габер народився у 1881 році.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Працював викладачем математики та фізики в Одеській єврейській чоловічій гімназії М. М. Іглицького та в Одеському комерційному училищі Х. І. Гохмана.

В 1920 – 1922 роках викладав геометрію в Одеському інституті народної освіти.

Емігрував до Німеччини.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 290.
2. Училище Гохмана/ С. Боровой// Мигдаль//
<https://www.migdal.org.ua/times/70/6235/>

Гапчук
Микола Якович

Педагог

М. Я. Гапчук народився у квітні 1915 року в с. Сухий Єланець Херсонської губернії.

В 1937 році закінчив Одеський технікум фізичної культури.

У 1941 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії. Служив у складі 75 району авіаційного базування 4-ої повітряної армії, забезпечував аеродромне обслуговування на Північному Кавказі, в Прибалтиці.

В 1951 році закінчив факультет фізичного виховання та спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1968 року працював викладачем кафедри спорту, старшим викладачем кафедр гімнастики, спорту та фізичного виховання. Деякий час виконував обов'язки завідувача кафедр гімнастики, спорту. В 1963 – 1966 роках був заступником декана факультету фізичного виховання і спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «За оборону Кавказу».

Помер 10 квітня 1968 року в Одесі.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 58.
2. Гапчук М. Я.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Гегамян
Валерій Арутюнович

Художник

В. А. Гегамян народився 7 квітня 1925 року у Вірменії.

У 1951 році закінчив факультет станкового живопису Єреванського художнього інституту,

Працював у Художньому фонді в Москві, викладав у художніх училищах Бірбіджану, Махачкали.

З початку 1960-х років мешкав та працював в Одесі. В 1965 – 1986 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені

К. Д. Ушинського. У 1965 – 1968 роках був першим деканом художньо-графічного факультету, завідував кафедрою малюнка.

Автор монументальних полотен, портретів, пейзажів, натюрмортів, графічних пробіт.

Помер 11 вересня 2000 року в Одесі.

Роботи:

1. «Апокаліпсис», «Криваве весілля».
2. «Портрет колекціонера», «Білий лебідь», «Кипариси».

Джерела:

1. Гегамян Валерій Арутюнович// Вони залишили слід в історії Одеси// <http://odessa-memory.info/index.php?id=309>
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 70, 157.

Герліх

Йосип Ісакович

Економіст

Й. І. Герліх народився в 1882 році.

Закінчив юридичний факультет Київського університету.

До 1918 року викладав політичну економію в Комерційному училищі Х. І. Гохмана в Одесі.

У 1921 – 1926 роках був викладачем, а в 1926 – 1930 роках – позаштатним професором Одеського інституту народної освіти. Читав лекції з історії економічних вчень, політичної економії на факультеті соціального виховання, завідував соціально-економічним кабінетом.

Викладав в Одеському політехнічному інституті.

Помер в 1970 році в Одесі.

Джерела:

1. Училище Гохмана/ С. Боровой// Мигдаль// <https://www.migdal.org.ua/times/70/6235/>
2. Левченко В. В. Еврейское высшее образование в Одессе (1917 – 1930-е гг.): история, опыт, традиции.// Иудаика в Одессе: сборник статей.../ ред. кол.: Голубович И. В., Довгополова О. А., Мартинюк Э. И., Петриковская Е. С. – Вып. 2 – Одесса: Фенікс, 2013. – С. 6 - 27.
3. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 152, 236, 291, 342, 351.

Гінцбург

Михайло Павлович

Художник

М. П. Гінцбург народився в 1870 році.

Закінчив Санкт-Петербурзький інститут образотворчого мистецтва.

До 1917 року вів власні курси малювання та креслення, викладав в 1-му казенному єврейському училищі.

У 1924 – 1926 роках працював викладачем малювання в Одеському інституті народної освіти.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 290.
2. Одесса перед бурей 1917 г. // Forum.ARTinvestment. – 19.01.2011// <https://forum.artinvestment.ru/showthread.php?p=1485101>

Гончаров

Дмитро Степанович

Математик

Д. С. Гончаров в 1930-х роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті.

У 1934 – 1935 роках був педагогом та завідувачем математичним кабінетом в Одеському німецькому педагогічному інституті.

В 1950-х роках викладав математику та астрономію в Одеській середній спеціальній музичній школі-інтернаті імені П. С. Столярського.

Праці:

1. К вопросу о письменных работах по математике оканчивающих средние школы/ Д. Гончаров // Математика в школе. – 1938. – № 3. – С. 68 - 73.
2. В помощь преподавателю математики/ Д. Гончаров, А. Витал// Математика в школе. – 1939. – № 2. – С. 64.

Джерела:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 2. – Изд. 2-е, доп. и испр./ В.А. Смирнов. – Одесса: Астропринт, 2013. – С. 835, 887.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./

Дашниць

Леонід Самійлович

Математик

Л. С. (Соломонович) Дашниць народився 26 травня (8 червня) 1915 року в Одесі.

У 1938 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету. До 1948 року викладав у Вінницькому педагогічному інституті.

Учасник війни з німецько-нацистськими загарбниками.

В 1945 – 1947 роках був асистентом кафедри математичного аналізу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, в 1947 – 1961 роках працював в Одеському технологічному інституті, в 1961 – 1985 роках обіймав посаду доцента кафедри математики Одеського електротехнічного інституту зв'язку імені О. С. Попова. У 1948 – 1961 роках викладав на заочному відділенні фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1951 році захистив дисертацію «Про деякі крайові задачі, пов'язані з парою диференціальних операторів» і здобув науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. В 1954 році присвоєно вчене звання доцента.

Народжений бойовими орденами та медалями.

Помер 15 листопада 1999 року в Одесі.

Праці:

1. О замыкании некоторых дифференциальных операторов/
Л. С. Дашниц// Известия высших учебных заведений. Математика. – 1959. – № 6. – С. 44 - 47.
2. А. Д. Мышкис. «Лекции по высшей математике» (рецензія)/
Л. С. Дашниц// Успехи математических наук. – 1965. – Т. 20, вып. 4 (124). – С. 226 - 228.
3. О минимальной области Гершгорина/ Л. С. Дашниц,
М. С. Зусманович//Журнал вычислительной математики и
математической физики. – 1972. – Т. 12, № 4. – С. 1001 - 1004.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II: Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/упорядник І. Е. Рикун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 61 - 63.

Джуринський

Петро Борисович

Педагог

П. Б. Джуринський народився 15 листопада 1972 року в Балтському районі Одеської області.

У 1996 році закінчив факультет фізичного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Працював учителем фізичної культури одеської санаторної школи – інтернату № 6.

В 2003 році захистив дисертацію «Фізична реабілітація дітей зі сколіотичними вадами хребта в системі навчально-оздоровчої роботи школи-інтернату» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2013 році, захистивши дисертацію «Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної професійної діяльності», здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

У 1999 – 2023 роках працював у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. В 2005 – 2014 роках виконував обов'язки завідувача кафедри спорту, у 2015 – 2018 роках завідував кафедрою теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін. В 2018 – 2023 роках був директором навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації.

З 2024 року обіймає посаду професора кафедри фізичного виховання та спорту Національного університету «Одеська політехніка».

Праці:

1. Підвищення рівня фізичного здоров'я у дітей з вадами опорно-рухового апарату / П. Б. Джуринський // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2004. – № 3- 4. – С. 56 - 62.
2. Вивчення елементів спортивних ігор на заняттях оздоровчого фізичного виховання з дітьми-інвалідами / П. Б. Джуринський// Наука і освіта. – 2007. – № 6 - 7. – С. 118 - 122.
3. Інформаційна значущість компонентів професійної підготовленості майбутніх фахівців з фізичного виховання / П. Б. Джуринський // Наука і освіта. – 2010. – № 4 - 5. – С. 156 - 161.
4. Формування зацікавленості до занять оздоровчим фізичним вихованням школярів молодшої школи / П. Б. Джуринський // Наука і освіта. – 2014. – № 8. – С. 49 - 54.
5. Аналіз професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності / П. Б. Джуринський, Т. М. Ковальова // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. – 2021. – № 3 (136). – С. 128 - 134.

Джерела:

1. Джуринський Петро Борисович/ Б. Г. Шеремет// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2023// <https://esu.com.ua/article-879084>
2. Джуринський П. Б. // Бібліотека Університету Ушинського// https://library.pdpu.edu.ua/images/pratsi_vchenyh/ptatsi.pdf/4.Jurinskiy

Дикусаров

Віктор Васильович

Музикант

В. В. Дикусаров народився 7 лютого 1932 року в Петропавловську (Казахстан).

У 1952 році закінчив Одеську державну консерваторію імені А. В. Нежданової. Баяніст, композитор.

В 1953 – 1955 роках був артистом естрадного квартету Одеської обласної філармонії. У 1955 – 1958 роках викладав в Одеському музичному училищі, а в 1958 – 1965 роках викладав та завідував відділом народних інструментів в Одеському культурно-освітньому училищі. Одночасно в 1958 – 1959, 1963 – 1965 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, в 1963 – 1964 роках – в Одеській державній консерваторії.

У 1965 – 1976 роках працював у Донецькому музично-педагогічному інституті, обіймав посади старшого викладача, доцента, завідувача кафедри, декана теоретико-оркестрового факультету, проректора з наукової і навчальної роботи. В 1976 – 1992 роках викладав у навчальних закладах Магаданської області.

Помер 2 вересня 1992 року в Донецькій області.

Твори:

1. П'єси для баяна: «Східний танець», «Ліричний вальс» «Гумореска».
2. 2 концерти з оркестром, 2 прелюдії пам'яті В. Чукова.
3. Цикл з 27 п'єс «На Півночі дальній».

Джерела:

1. Дикусаров Віктор Васильович/ В. В. Воєводін// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 7: Г – Ді.– Київ: ІЕД НАНУ, 2007. – 708 с.
2. Слово об отце и композиторе – В. В. Дикусарове: монографія/ М. Демченко. – Полтава: ООО «Асми», 2018. – С. 21 - 22.

Дорман
Самуїл Борисович

Літературознавець

С. Б. Дорман – кандидат філологічних наук, доцент.

В 1945 – 1960 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. В 1945 – 1947 роках обіймав посаду доцента кафедри загальної літератури, в 1947 – 1960 роках – доцента кафедри російської літератури.

З 1960 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Роман Анни Зегерс «Седьмой крест»/ С. Б. Доман // Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIII: На допомогу вчителю середньої школи. – С. 73 - 94.
2. Про повість Анни Зегерс «Повстання рибалок»/ С. Б. Дорман// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XI: Випуск історико-філологічний. – С. 43 - 58.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 61 - 62.

Драголі
Лев Дмитрович

Педагог, психолог

Л. Д. Драголі народився в м. Ананьєв Херсонської губернії.

Кандидат педагогічних наук, доцент.

У 1941 – 1957 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті.

В подальшому працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

Праці:

1. Вопросы анализа детских образов в художественных произведениях Л. Н. Толстого/ Л. Д. Драголи// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIII: На допомогу вчителю середньої школи. – С. 95 - 110.
2. Питання про формування пізнавальних інтересів учнів V – VII класів у процесі навчання в школі/ Л. Д. Драголі, Т. М. Свідіна,

О. Н. Свердліковський// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1957. – Т. XX: Наукові записки кафедри педагогіки і психології. – С. 269 - 286.

3. Временные категории речи и дифференциация времени/ Л. Д. Драголи// Восприятие пространства и времени. – Ленинград: Наука, 1969, с. 95 - 101.

4. Судебная психология: Тексты лекцій/ Л. Д. Драголи. – Одесса, 1973. – 30 с.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 50, 61.

Ельштейн

Євгенія Ісаківна

Психолог

Є. І. Ельштейн народилася в 1887 році.

Закінчила Одеські вищі жіночі курси при Новоросійському університеті.

У 1920 – 1922 роках викладала психологію, дитячу психологію в Одеському інституті народної освіти. Завідувала кабінетом педагогіки.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 293.

Єгоров

Юрій Миколайович

Художник

Ю. М. Єгоров народився 27 січня 1926 року в Сталінграді (РРФСР).

Навчався в Ленінградському державному інституті живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю Рєпіна, а в 1955 році закінчив Ленінградське вище художньо-промислове училище імені В. Г. Мухоміної.

З 1955 року мешкав в Одесі. Живописець, графік, монументаліст. Член Спілки художників України з 1958 року. Учасник вітчизняних, зарубіжних та персональних (в Одесі, Ленінграді, Москві, Лондоні) мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Одеському літературному музеї, Національному художньому музеї в Києві,

Миколаївському художньому музеї, Державній Третяковській галереї в Москві, Музеї міжнародної асоціації з футболу у Лондоні.

У 1956 – 1958 роках працював в Одеському художньому училищі, а в 1970 – 1974 роках викладав на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1989 році присвоєно почесне звання заслуженого діяча мистецтв Української РСР,

Помер 12 жовтня 2008 року в Одесі.

Твори:

1. Картини: «Солдати Жовтня», «1918 рік», «Водолаз», «Дівчина зі свічкою», «Сон», «Юність», «Ранок».
2. Портрети: «Портрет у блакитному», «Дівчина в береті», «Портрет дочки».
3. Пейзажі: «Кароліно-Бугаз», «Жінка біля моря». «З вікна».

Джерела:

1. Єгоров Юрій Михайлович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 9: Е – Ж. – Київ: ІЕД НАНУ, 2009. – 711 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 162.

Єгорова

Єлизавета Йосипівна

Мовознавець

Є. Й. Єгорова народилася 20 червня 1950 року в селі Байбузівка Савранського району Одеської області.

Закінчила філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1973 – 1984 роках працювала старшим лаборантом кафедри психології Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1984 – 1995 роках була асистентом, старшим викладачем кафедри російської і української мови та літератури, старшим викладачем кафедри російської мови та літератури.

В 1995 – 2016 роках обіймала посаду старшого викладача кафедри слов'янського мовознавства Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. У 1996 – 2006 роках виконувала обов'язки заступника декана факультету початкового навчання.

У 2010 році присвоєно вчене звання приват-доцента.

Досліджувала питання особливості мови літературного твору, методики навчання школярів початкових класів.

Нагороджена знаком Міністерства науки і освіти України «Відмінник освіти України».

Праці:

1. Восприятие текста учащимися начальных классов/ Е. И. Егорова, М. Иванова// Актуальні питання слов'янського мовознавства/ Відп. ред. О. О. Ілясов. – Вип. I. – Одеса: Homeless Publishing, 2006. – С. 73 - 79.
2. Знання о слові и тексте как основе формирования речевых учений и навыков младшеклассников/ Е. Егорова, Л. Кириченко// Історичний досвід і сучасність: Матеріали XIV наукової студентської конференції/ Відп. ред. В. М. Букач. – Вип. 14. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 72 - 75.
3. Лексико-фразеологическая основа пародии/ Е. И. Егорова// Актуальні питання слов'янського мовознавства/ Відп. ред. О. О. Ілясов. – Вип. V. – Одеса: Homeless Publishing, 2010. – С. 36 - 42.
4. Методические основы ознакомления младших школьников с элементами фразеологии/ Е. И. Егорова, С. Наталапко// Історичний досвід і сучасність: Матеріали XIV наукової студентської конференції/ Відп. ред. В. М. Букач. – Вип. 25: Доповіді. – Одеса: ПДПУ, 2013. – С. 64 - 70.
5. До проблеми формування стилістичних умінь у молодших школярів/ Є. Й. Єгорова, А. Черняєва // Актуальні питання слов'янського мовознавства/ Відп. ред. О. О. Ілясов. – Вип. IX. – Одеса: Homeless Publishing, 2014. – С. 92 - 102.

Джерела:

1. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 5 - 6.

Жбанков

Леонід Георгійович

Математик

Л. Г. Жбанков народився в 1922 році в м. Рогачов Білоруської РСР.

У 1940 – 1960 роках служив в Радянській Армії. Під час нацистської навали воював у складі авіаційних частин Калінінського, Південно-Західного, 3-го Українського фронтів. Старший лейтенант.

В 1958 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

У 1967 – 1980 роках був викладачем кафедри алгебри Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, двома орденами Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За взяття Відня», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні».

Помер 5 липня 1980 року.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 69 - 70.
2. Пам'ять народу // <https://pamyat-naroda.ru/heroes/person-hero33650156>

**Зеленецький
Микола Михайлович**

Ботанік

М. М. Зеленецький народився в 1859 році у Нижньому Новгороді.

В 1887 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету із ступенем кандидата природничих наук.

У 1894 – 1896 роках слухав лекції з ботаніки в університетах Берліна, Відня, Мюнхена, Парижа. В 1899 році здав магістерський іспит і був обраний приват-доцентом Новоросійського університету.

В 1906 році захистив магістерську дисертацію «Матеріали для флори Криму». Викладав на Одеських вищих жіночих курсах.

З 1915 року обіймав посаду професора Новоросійського університету.

У 1920 – 1921 роках очолював Одеський ботанічний сад.

В 1921 – 1922 роках був професором Одеського інституту народної освіти, завідував кабінетом ботаніки.

Помер 24 квітня 1923 року в Одесі.

Праці:

1. Новые данные для флоры Бессарабии / Н. М. Зеленецкий// Дневник X съезда русских естествоиспытателей и врачей. –1898. – Т. 10. – С. 446 - 447.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 2: А - І. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 466 - 467.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 197, 294, 334, 443.

Злочевський Юрій Михайлович

Художник

Ю. М. Злочевський народився 4 вересня 1922 року в Київській губернії.

В роки нацистської навали служив у лавах Червоної Армії.

У 1962 році закінчив Московський поліграфічний інститут.

Член Спілки художників України з 1970 року. Працював у галузі станкової графіки. Виконував акварельні пейзажі, натюрморти, портрети. Учасник вітчизняних, зарубіжних мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському, Херсонському, Хмельницькому художніх музеях.

В 1962 – 1970 роках викладав на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Помер 21 жовтня 1988 року в Одесі.

Твори:

1. Пейзажі: «Весна в Одесі», «Стара фортеця», «Лісова застава», «Дністер», «Іллічівський порт», «Туманний полудень», «Кішлак», «Одеський порт», «Передмістя Бухари», «Растральна колона».

Джерела:

1. Злочевський Юрій Михайлович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 10: З – Зор. – Київ: ІЕД НАНУ, 2010. – 711 с.

Ісакович Олександр-Данило Самойлович

Біолог

О.-Д. С. Ісакович народився в 1883 році.

Доктор біології Мюнхенського університету.

Був членом Імператорського технічного товариства та Одеського бібліографічного товариства.

У 1921 – 1928 роках працював асистентом, викладачем в Одеському інституті народної освіти та в Одеському державному хіміко-фармацевтичному інституті. Викладав біологію, анатомію та фізіологію людини.

В 1938 році репресований та розстріляний.

Джерела:

1. Ижик Л. В. Книжные знаки одесских библиофилов. – Одесса: ОННБ, 2014. – С. 65 - 69.
2. Дача Исаковича// Путешествия историей// <https://web.archive.org/web/20200919122341/http://sergekot.com/frantsuzskij-bul-var-49/>
3. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе

Одесского института народного образования (1920 -1930)6
ретроспективный анализ// Материалы XVII международной
ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва:
Сэфер, 2010. – С. 245 - 260.

Кальнінг

Олександр Карлович

Художник

О. К. Кальнінг народився 5 (17) листопада 1878 року в Москві.

У 1901 році закінчив Московське художнє училище. Живописець, графік.

З 1906 року працював в Одесі, викладав малюнок, креслення та каліграфію у закладах середньої освіти.

В 1920-х роках був викладачем малювання, ліпки в Одеському інституті народної освіти.

У 1930 році переїхав до Москви. В 1932 – 1938 роках викладав в Московському художньому училищі, в 1933 – 1958 роках – в Московському архітектурному інституті.

З 1911 року був членом Товариства Південно – російських художників, з 1913 року – учасником мистецьких виставок. Переважно створював пейзажі.

Помер 17 квітня 1977 року в Москві.

Праці:

1. Акварельная живопись: Краткое руководство/ А. Кальнинг. – Москва: Искусство, 1968. – 76 с.

Джерела:

1. Кальнінг Олександр Олександрович/ Т. І. Березок// Енциклопедія Сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 12: Кал – Киї. – К.: ІЕД НАНУ, 2012. – 711 с.

Карпова

Елла Едуардівна

Педагог

Е. Е. Карпова народилася 18 вересня 1947 року в Одесі.

У 1970 році закінчила Одеську державну консерваторію імені А. В. Нежданової, а в 1982 році – аспірантуру при кафедрі педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1971 – 1979, 1982 – 2022 років працювала в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймала посади асистента, старшого викладача, доцента, професора кафедри педагогіки, професора, завідувача кафедри дошкільної педагогіки.

В 1982 році захистила дисертацію «Формування системності знань студентів (на матеріалі музичнотеоретичних дисциплін)» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а у 1997 році, захистивши дисертацію «Категорія якості в теорії і практиці підготовки вчителя до професійної діяльності», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук.

У 1985 році присвоєно вчене звання доцента, а в 1999 році – вчене звання професора.

Була членом та головою Спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій з педагогіки. Підготувала 2 докторів наук. Є автором понад 100 наукових публікацій, присвячених професійної підготовки майбутніх педагогів.

Праці:

1. Розвиток творчої активності майбутніх педагогів: теорія і практика: Монографія / Е. Е. Карпова, В. В. Нестеренко, О. А. Листопад, Н. В. Кононенко, Т. І. Койчева. – Одеса: ОЮІ ХНУВС, 2005. – 277 с.
2. Синергетичний підхід у підвищенні якості педагогічних досліджень/ Е. Е. Карпова// Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2018. – № 1. – С. 98 - 102.
3. Особливості взаємозв'язку компонентів культури безпечної життєдіяльності у майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей/ Е. Е. Карпова, С. П. Гвоздій// Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2019. – № 2. – С. 127 - 134.

Джерела:

1. Карпова Елла Едуардівна // Енциклопедія сучасної України: у 30 т. – Т. 12: Кал – Киї. – Київ: ІЕД НАНУ, 2012. – 711 с.
2. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 137 - 138.
3. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 32.
4. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 179.

Кастерін

Микола Петрович

Фізик

М. П. Кастерін народився 14 грудня 1869 року в Калузькій губернії.

У 1892 році закінчив фізико-математичний факультет Московського університету з дипломом першого ступеня і був залишений для підготовки до професорського звання.

В 1896 – 1898 роках знаходився у науковому відрядженні в Німеччині.

У 1899 – 1906 роках працював доцентом в Московському університеті, викладав курси з теоретичної фізики.

В 1906 – 1920 роках обіймав посаду ординарного професора кафедри фізики Новоросійського університету.

У 1920 – 1922 роках викладав в Одеському фізико-математичному інституті, Одеському інституті народної освіти, Одеському медичному інституті. В ОІНО завідував кафедрою фізики.

В 1922 – 1947 роках працював у Московському інституті біофізики та в Інституті фізики Московського університету.

Автор понад 40 опублікованих наукових праць. Вивчав питання молекулярної фізики, акустики неоднорідних середовищ, методи випробування міцності посудин, математичну теорію термічної стійкості керамічних труб та інші.

Помер 10 березня 1947 року в Москві. Похований на Новодівочому кладовищі.

Праці:

1. О поверхностном натяжении этилового эфира при высоких температурах/ Н. П. Кастерин// Журнал Руського физико-химического общества. – 1892. – Т. 24, № 9. – С.196 - 210.
2. О жидком воздухе/ Н. П. Кастерин// Бюлетень политехнического общества. – 1900. – № 3. – С. 152 - 154.
3. Опытное получение воздушного вихрового стола/ Н. П. Кастерин, А. К. Тимирязев, Т. М. Свиридов// Вестник Московського государственного университета. – 1949. – № 10. – С. 53 - 59.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізика. Астрономи/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 23 - 26.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 41 - 44.

Кельтерборн

Гуго Августович

Правознавець, богослов

Г. А. Кельтерборн народився 27 квітня 1862 року в Дерпті.

В 1890 році закінчив юридичний факультет, а у 1897 році – богословський факультет Юр'ївського університету. Кандидат права і богослов'я.

З 1900 року викладав німецьку мову в Євпаторійській жіночій гімназії.

У 1920-х роках викладав німецьку мову і літературу в Одеському інституті народної освіти та в Одеському інституті народного господарства.

Джерела:

1. Кельтерборн Гуго Августович// Наука и научные работники СССР. – Ленинград: АН СССР, 1928. – С. 166.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 296.

Кікоїн

Єлизавета Костянтинівна

Географ

Є. К. (Олена Кушелівна) Кікоїн народилася в 1906 році у Ковенській губернії.

В 1921 році закінчила школу, а у 1924 році – Псковський інститут народної освіти.

До початку 1930-х років викладала у Псковській вечірній школі для дорослих.

Згодом переїхала до Одеси, де працювала вчителем географії в одеських загальноосвітніх школах №№ 3, 121.

Одночасно у 1947 – 1956 роках обіймала посаду старшого викладача кафедри економічної географії на географічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а потім працювала на кафедрі економічної географії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Померла після 1990 року.

Праці:

1. Позакласна робота з географії в VII – IX класах (з досвіду роботи школи № 3 міста Одеси)/ Є. К. Кікоїн// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. –

- Т. XIV: Наукові записки географічного факультету до 100-річчя з дня народження Г. І. Танфильєва. – С. 113 - 130.
2. О моём брате И. К. Кикоине/ Е. К. Кикоин// Исаак Константинович Кикоин. Воспоминания современников. – 2-изд., перераб. и доп. – Москва: Наука, 1998. – С. 21 - 25.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 58, 60.
2. Левин Н. Ф. Семья Кикоин на Псковской земле// Псков. – 2008. – № 29. – С. 158 - 168.

Корольова

Тетяна Михайлівна

Мовознавець

Т. М. Корольова народилася 20 серпня 1946 року в Ленінграді.

У 1971 році закінчила факультет романо-германської філології Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1979 році захистила дисертацію «Інтонаційна структура відповідей на спеціальні питання в англійському спонтанному діалогічному мовленні і читанні» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Захистивши в 1990 році дисертацію «Просодія модальності мовлення», здобула науковий ступінь доктора філологічних наук. У 1981 році присвоєно вчене звання доцента, а у 1991 році – вчене звання професора.

Протягом 1974 – 1989 років працювала на кафедрі англійської фонетики Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, а в 1994 – 2001 роках обіймала посаду професора кафедри іноземних мов.

У 1989 – 1993 роках завідувала кафедрою іноземних мов Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 2001 – 2022 роках обіймала посаду завідувача кафедри перекладу і теоретичної та практичної лінгвістики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, одночасно в 2011 – 2015 роках виконувала обов'язки директора інституту мов світу. З 2022 року працює в Одеському національному морському університеті.

Очолювала Спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських дисертацій з лінгвістики. Підготувала 20 кандидатів наук. була головним редактором серії «Лінгвістичні науки» Наукового вісника Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є автором понад 150 наукових праць, серед яких 4 монографії, понад 20 навчально-методичних видань.

Праці:

1. Фонетика англійської мови (контрастивне дослідження) /Т. М.Корольова, Т. О.Бровченко. – Миколаїв: МДПУ імені Петра Могили, 2016. – 286 с.
2. Interactive games as constituents of the teaching methods facilitating the formation of the future translators' professional competence within a polycultural educational environment / Т. Korolova, O. Popova // Modern tendencies in pedagogical education and science of Ukraine and Israel: the way to integration: Ariel University. – 2016. – № 7. – P. 171 - 178.
3. General Characteristics of Popular Science Discourse / Т. Korolova // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2017. – Вип. 24. – С. 58 – 63.
4. Фонетика англійської мови/ Т. М. Корольова, Т. О. Бровченко. – Одеса: Гельветика, 2020. – 289 с.
5. Переклад юридичних документів ЮНЕСКО із захисту прав на освіту/ Т. Корольова, Т. Стоянова. – Одеса: Гельветика, 2021. – 181 с.

Джерела:

1. Корольова Т. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 208.

Кравець

Тетяна Павлівна

Скульптор

Т. П. Кравець народилася 12 грудня 1948 року у Дніпропетровську.

В 1968 році закінчила Дніпропетровське художнє училище, а в 1974 році – Московське вище художньо-промислове училище.

Член Національної спілки художників України з 1980 року. Учасниця мистецьких виставок.

В 1975 – 1977, 1993 – 2003 роках працювала викладачем скульптури та пластичної анатомії художньо-графічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Твори:

1. Декоративні рел'єфи: «Мавка», «У. Кармелюк».
2. Скульптури: «Елегія», «Тенісистка», «Берегиня», «Фея», «Пес», «Мідної гори господиня», «Відлуння», «Поклик моря», «Тиха пісня».

Джерела:

1. Кравець Тетяна Павлівна/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 15: Кот – Куз. – Київ: ІЕД НАНУ, 2016. – 711 с.

Ланда**Іцко Мордкович***Географ*

І. М. Ланда народився в 1897 році.

Закінчив Київський інститут народної освіти.

Кандидат географічних наук, доцент.

У 1929 – 1930 роках викладав географію в Одеському інституті народної освіти.

В подальшому працював в Одеському державному педагогічному інституті, в 1944 – 1951 роках завідував кафедрою економічної географії.

З 1950-х років викладав в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, обіймав посаду доцента кафедри економічної географії.

Джерела:

1. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского института народного образования (1920 -1930) : ретроспективный анализ// Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва: Сэфер, 2010. – С. 245 – 260.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 58.
3. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ Гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 503.

Левінсон**Лев Юхимович***Механік*

Л. Ю. Левінсон народився в 1885 році.

Закінчив Технологічний інститут у Санкт-Петербурзі.

Доктор технічних наук, професор.

В 1920 – 1923 роках викладав фізику на єврейському відділенні Одеського інституту народної освіти.

Помер після 1955 року.

Праці:

1. Теоретическая механика. Введение. Основные передачи. – Т. 1/ Л. Е. Левинсон. – Москва; Ленинград: Гос. наук.-тех. изд., 1931. – 408 с.
2. Теоретическая механика с элементами теории механизмов: учебное пособие для техникумов/ Л. Е. Левинсон. – Москва: Трудрезервиздат, 1955. – 448 с.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 299, 364.

Лихоліт

Олексій Кирилович

Художник

О. К. Лихоліт народився 20 квітня 1930 року в Люботині на Харківщині.

В 1959 році закінчив Харківський художній інститут. Живописець.

У 1960 – 1965 роках викладав в Одеському художньому училищі, а в 1972 – 1990 роках – на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Обіймав посаду директора Одеського музею західного та східного мистецтва.

Член Спілки художників України з 1963 року. Працював у галузі станкового живопису. Автор картин побутового жанру, портретів, пейзажів. Учасник всеукраїнських, закордонних мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Красноградському художньому музеї Харківської області.

Помер 25 травня 2010 року в Одесі.

Праці:

1. Картини: «Ленін на відпочинку», «Свято врожаю», «Ковалі», «Весняний ранок».
2. Портрети: «Д. Овсянніков», «В. Чишко», «Г. Ектов», «Ланковий докерів Іллічівського порту», «П. Фурдигайло».

Джерела:

1. Лихоліт Олексій Кирилович/ С. Г. Крижевська// Енциклопедія сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 17: Лег – Лощ. – К.: ІЕД НАНУ, 2016. – 712 с.

Лобода

Лариса Миколаївна

Мистецтвознавець

Л. М. Лобода народилася 7 грудня 1962 року в Миколаївській області.

У 1988 році закінчила Одеську державну консерваторію імені А. В. Нежданової. Була солісткою колективу «Ренесанс».

В 2012 році захистила дисертацію «Феномен радіомузики у просторі сучасної музичної комунікації» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У 2015 році присвоєно вчене звання доцента.

З жовтня 1989 року до травня 1998 року викладала сольний спів на музично-педагогічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Від 1994 року працює на кафедрі сольного співу Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової. Є деканом вокально-хорового факультету.

Праці:

1. Оперна творчість Джакомо Мейєрбера у контексті художньо-естетичних тенденцій часу: до проблеми виконавської форми/ Л. М. Лобода// Музичне мистецтво і культура. – Одеса, 2024. – Вип. 39. – С. 37 - 47.

Джерела:

1. Кафедра сольного співу// Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової // <https://odma.edu.ua/structure/docent-1426/>

Логвин

Іван Дмитрович

Художник

І. Д. Логвин народився 11 жовтня 1923 року у Воронежській губернії РРФСР.

У 1942 – 1947 роках перебував у лавах Червоної Армії, воював у складі частин Карельського, 2-го та 3-го Українських фронтів. Брав участь у визволенні України, Австрії, Румунії, Угорщини.

В 1942 році закінчив Пензенське художнє училище, а в 1955 році – Харківський художній інститут. Живописець.

Член Спілки художників УРСР з 1960 року. Учасник міських, республіканських, всесоюзних мистецьких виставок. Працював у галузі станкового живопису.

У 1956 – 1961 роках викладав в Одеському художньому училищі, а в 1967 – 1990 роках – на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни 2 ступеня, медалями «За відвагу», «За оборону Радянського Заполяр'я», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 6 жовтня 1996 року в Одесі.

Праці:

1. Картини: «Хлібороби», «І знову я на Україні», «Рибалки».
2. Пейзажі: «Вечоріє», «Біля річки». «Яблуня квітне». «Зима».
3. Портрети: «А. Руденко», «Матрос».

Джерела:

1. Логвин Іван Дмитрович/ С. Г. Крижевська// Енциклопедія сучасної України: у 30 т. / ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 17: Лег – Лощ. – К.: ІЕД НАНУ, 2016. – 712 с.
2. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 81- 82.

Лозовський

Сергій Володимирович

Художник

С. В. Лозовський народився 14 липня 1962 року в Рівному.

У 1984 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Живописець та графік.

З 1985 року викладав малюнок, живопис та композицію на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду старшого викладача кафедри образотворчого мистецтва.

Член Національного спілки художників України з 2000 року. Брав участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних виставках та пленерах. Роботи зберігаються в приватних колекціях України, Ізраїлю, Німеччини, Росії США, Франції.

Присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Помер 1 січня 2021 року в Одесі.

Твори:

1. Графіка: «Відпочинок», «У сонячному промені», «Спокій».

2. Живопис: «Лиманчик», «Двір на Базарній», «Кладки на Дунаї», «Стежка над морем», «Гурзуф весняний», «У лютому», «Старий баркас».

Джерела:

1. Лозовський Сергій Володимирович/ С. Г. Крижевська//
Енциклопедія Сучасної України / Редкол. : І. М. Дзюба та ін.
– Т. 17: Лег – Лощ . – Київ: ІЕД НАНУ, 2016 – 711 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет
ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/
І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163.

Лукачер

Цецилія Юхимівна

Мистецтвознавець

Ц. Ю. Лукачер народилася в 1885 році.

Закінчила Мюнхенську художню академію мистецтв.

В 1920 – 1930 роках викладала образотворче мистецтво, дитячу творчість в Одеському інституті народної освіти.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 300, 330, 339, 344, 352, 367.

Лупанов

Борис Олександрович

Лінгвіст

Б. О. Лупанов народився 17 серпня 1887 року в Ізмаїлі.

В 1910 році закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

У 1910 – 1920 роках викладав латинську мову, російську мову та літературу в Одеській жіночій гімназії Н. Бутович, всесвітню літературу в Одеській консерваторії, західноєвропейську літературу у Новоросійському університеті.

В 1919 році склав магістерські іспити.

В 1920 – 1923 роках був викладачем італійської мови в Одеському інституті народної освіти, в 1930 – 1932 роках – доцентом кафедри всесвітньої літератури Одеського інституту професійної освіти.

У 1934 році здобув вчене звання професора.

Викладав латинську мову в Одеському медичному інституті, завідував кафедрою романських мов в Одеському педагогічному інституті іноземних мов. В 1945 – 1947 роках викладав зарубіжну літературу в Одеському державному університеті. Володів грецькою, польською, англійською, французькою, італійською і латинською мовами.

Помер в 1959 році помер в Одесі.

Праці:

1. Из пришлого романских языков: Исторические очерки некоторых фонетических явлений романских языков/ Б. А. Лупанов. – Одесса, 1944. – 127 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 3: К - П. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 278 - 280.

Лур'є

Григорій Ісакович

Економіст, історик

Г. І. Лур'є народився 12 червня 1878 року у Вітебську.

В 1913 році екстерном склав іспити за юридичний факультет Варшавського університету.

Працював у Лодзі в споживчій кооперації. В 1917 – 1919 роках виступав як безпартійний громадський діяч. Згодом переїхав до Одеси.

У 1920 – 1922 роках викладав історію первісної культури, політичну економію в Одеському інституті народної освіти, виконував обов'язки декана факультету. Одночасно в 1921 – 1922 роках був професором Одеського інституту народного господарства.

Наприкінці 1922 року переїхав до Москви, займався викладацькою діяльністю. В 1920 – 1930-х роках був активним членом Всесоюзного товариства колишніх політкаторжан та засланих поселенців.

У березні 1938 року був заарештований, а 17 вересня 1938 року засуджений до страти. Реабілітований у 1956 році.

Праці:

1. Манифестация безработных в Варшаве/ Г. Лурье// Каторга и ссылка. – 1931. – № 10. – С. 60 - 81.
2. Сборник задач по торговой статистике. (Примечательно к потребкооперации)/ Г. И. Лурье. – Москва: Союзоргучет, 1935. – 96 с.

Джерела:

1. Лур'є Григорій Ісаакович/ В. В. Левченко// Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 219 - 221.

Ляпунов

Борис Михайлович

Мовознавець

Б. М. Ляпунов народився 6 серпня 1862 року в Симбірській губернії.

У 1885 році закінчив історико-філологічний факультет Санкт-Петербурзького університету і був там залишений для підготовки до професорського звання.

В 1891 році склав іспит на ступінь магістра і почав працювати приват-професором Харківського університету. У 1899 році захистив магістерську дисертацію «Дослідження про мову Синодального списку Першого Новгородського літопису».

У 1900 – 1920 роках керував кафедрою слов'янської філології Новоросійського університету. В 1920 – 1923 році обіймав посаду професора Одеського інституту народної освіти, викладав історію російської мови.

1 грудня 1923 року був обраний дійсним членом Академії Наук Союзу РСР і переїхав до Ленінграду. Працював професором Ленінградського державного університету.

Був членом Польської, членом-кореспондентом Болгарської, Чеської Академій наук.

Помер 22 лютого 1943 року в евакуації в с. Боровому Акмолінської області Казахської РСР.

Праці:

1. Несколько замечаний о словенско-немецком словаре Плетершника./ Б. М. Ляпунов. – Одесса: «Экономическая» тип., 1902. – 72 с.
2. Формы склонения в старославянском языке/ Б. М. Ляпунов// Летопись Историко-филологического общества при Новороссийском университете. – 1905. – Т. XIII. – С. 243 - 312.
3. Поправки и дополнения к этимологическому словарю А. Г. Преображенского/ Б. М. Ляпунов // Известия Отделения русского языка и словесности Академии Наук. – 1926. – Т. XXXI. – С. 31 - 42.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 3: К - П. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 284 - 288.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 301.

Мавроді

Іван Васильович

Письменник

І. В. Мавроді народився 5 серпня 1911 року в с. Катаржино Херсонської губернії.

У 1935 році закінчив Одеський державний педагогічний інститут, а в 1958 році – Вищі літературні курси при Літературному інституті в Москві.

В 1935 – 1938 роках був викладачем кафедри болгарської літератури Одеського державного педагогічного інституту.

У 1941 – 1945 роках служив у лавах Червоної Армії, воював проти німецько-нацистських загарбників. Сержант запасу. Після війни вчителював.

Друкуватися почав в 1932 році. Член Спілки письменників СРСР з 1936 року. Писав болгарською, російською мовою. Перекладав українською мовою твори болгарської літератури.

Нагороджений медалями «За відвагу», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 4 квітня 1981 року в Одесі.

Праці:

1. У нас на юге. Повести/ І. В. Мавроді. – Київ: Радянський письменник, 1971. – 220 с.
2. Земляки. Рассказы и повести/ І. В. Мавроді. – Одесса: Маяк, 1972. – 157 с.
3. Буджакские повести / І. В. Мавроді. – Одесса: Маяк, 1977. – 244 с.
4. Катаржи. Роман-хроника/ І. В. Мавроді. – Київ: Радянський письменник, 1978. – 276 с.

Джерела:

1. Мавроді Іван Васильович/ О. В. Візіров, А. С. Глушак// Енциклопедія Сучасної України/ Ред. кол.: І. М. Дзюба та інші. – Т. 18: Лт – Малицький.– Київ: ІЕД НАНУ, 2017. – 711 с.

Мамаєв

Віталій Іванович

Філософ

В. І. Мамаєв народився в 1923 році.

У 1941 – 1945 роках служив у Червоній Армії. Лейтенант запасу.

В 1950 році закінчив філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова і працював там на посаді асистента.

У 1957 році закінчив аспірантуру при Інституті філософії Академії Наук СРСР. Захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук.

В 1961 – 1990 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду доцента кафедри історії КПРС та філософії.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 83.
2. Пам'ять народу // <https://pamyat-naroda.ru/heroes/person-hero93658870>

Мартінова

Раїса Юрїївна

Лінгвіст

Р. Ю. Мартінова народилася 18 лютого 1950 року в м. Сталіно.

У 1972 році закінчила Ізмаїльській державний педагогічний інститут.

В 1972 – 1974 роках викладала англійську мову в Ширяєвській середній загальноосвітній школі Одеської області, а в 1974 – 1982 роках працювала в одеській середній школі № 78.

У 1982 – 1989 роках вела науково-дослідну роботу в лабораторії сугестології і сугестивної педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1989 році захистила дисертацію «Навчання усному тематичному висловлюванню з опорою на письмо учнів 4 – 5 класів загальноосвітніх шкіл (на матеріалі англійської мови)» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

До 1991 року керувала науково-методичним центром «Інтенсив». З 1993 року була директором Інституту розробки та впровадження авторських методів навчання та директором Інституту методів навчання іноземних мов Академії педагогічних наук України.

В 1997 році обрана членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України.

У 2000 – 2020 роках завідувала кафедрою західних та східних мов та методики їх навчання Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. З 2020 року обіймала посаду професора кафедри.

В 2007 році захистила дисертацію «Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов» та здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 2008 році присвоєно вчене звання професора.

Керувала аспірантурою, була членом редакційної колегії науково-практичного журналу «Наука і освіта». Автор понад 240 опублікованих праць.

Нагороджена медалями «К. Д. Ушинський», «Григорій Сковорода».

Померла 1 січня 2025 року.

Праці:

1. Системно-комунікаційний метод навчання іноземних мов/
Р. Ю. Мартинова// Педагогіка і психологія. – 1999. – № 3. – С. 37 - 44.
2. Дидактичний аспект змісту навчання іншомовної фонетики/
Р. Ю. Мартинова// Наука і освіта. – 2004. – № 8 – 9. – С. 235 - 240.
3. Сутність і структура процесуальної інтеграції професійної та іншомовної мовленнєвої діяльності/ Р. Ю. Мартинова// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2012. – Вип. 4.– С. 63 - 69.
4. Психологические основы интегрированного процесса обучения общеобразовательной и иноязычной речевой деятельности студентов неязыковых специальностей: монографія/ Р. Ю. Мартынова. – Одесса: Освіта України, 2016. – 200 с.
5. The emotional speech component content of teaching foreign languages to high schools students / R. Y. Martynova // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. – 2020. – Вип. 33. – С. 18 - 29.
6. Теорія і практика педагогічного моделювання: монографія/
Р. Ю. Мартинова. – Одеса: Освіта України, 2022. – 224 с.
7. Вивчення іноземних мов як засобу міждержавного спілкування на початку ХХ століття на основі прямих методів навчання /
Р. Ю. Мартинова // Український педагогічний журнал. – 2024. – № 1. – С. 121- 131.

Джерела:

1. Мартинова Раїса Юріївна: матеріали до біобібліографії (наукова діяльність)/ упоряд. І. В. Панченко; відп. ред. О. А. Максим. – Одеса: Університет Ушинського, 2025. – 76 с.

Маслов

Юрій Костянтинович

Економіст

Ю. К. Маслов народився 7 червня 1968 року в Одесі.

В 1989 році закінчив Одеський інститут народного господарства.

З 1993 року працював у банківській сфері та одночасно викладав у навчальних закладах Одеси.

В 2008 році захистив дисертацію «Фінанси, грошовий облік і кредит» на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук».

У 2019 році обіймав посаду радника Міністра фінансів України.

В 2012 – 2016 роках викладав у Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

У 2015 році захистив дисертацію «Формування сучасної системи влади в країнах Центральної та Східної Європи: принципи, механізми та перспективи розвитку» та здобув науковий ступінь доктора політичних наук.

З 2016 року обіймає посаду професора кафедри філософії, історії і політології Одеського національного економічного університету.

Обирався депутатом Одеської обласної ради.

Нагороджений орденом «За заслуги» 2 та 3 ступеня, присвоєно звання «Заслужений економіст України».

Праці:

1. Організація планування фінансової діяльності банку/
Л. В. Кузнєцова, Ю. К. Маслов. – Одеса: Пальміра, 2006. – 247 с.
2. Участь України в макрорегіональних стратегіях ЄС: концептуальне бачення та виклики глобалізації/ Ю. К. Маслов// Економіка України. – 2019. – № 11 - 12. – С. 77 - 86.

Джерела:

1. Вони творили історію ОНЕУ: Присвячується 100-річчю. – Одеса: ОНЕУ, 2021. – С. 565 - 566.

Матковський

Олексій Васильович

Фізик

О. В. Маяковський народився в 1888 року в м. Ананіїв Херсонської губернії.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1920 – 1930 роках викладав природознавство, фізику в Одеському інституті народної освіти. Виконував обов'язки декана факультету.

Репресований. 29 жовтня 1937 року засуджений до страти.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 50, 302.
2. Матковский Алексей Васильович// Международный мемориал// <https://base.memo.ru/person/show/2895544>

Межевчук

Володимир Омелянович

Художник

В. О. Межевчук народився 24 лютого 1947 року в Одесі.

У 1971 році закінчив Одеське художнє училище імені М. Б. Грекова, в 1977 році – Московський державний художній інститут імені В. І. Сурикова, у 1981 році – творчу майстерню графіки при Академії мистецтв СРСР (Москва).

Живописець, графік. Член Національної спілки художників України з 1983 року. Учасник міських, всеукраїнських, міжнародних виставок. Окремі роботи зберігаються в Одеському художньому музеї, Національному художньому музеї (Київ).

У 1999 – 2004 роках був викладачем кафедри живопису та історії мистецтва Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2004 – 2008 роках викладав в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. З 2008 року працює у Міжнародному гуманітарному університеті (Одеса), обіймає посаду доцента кафедри дизайну.

В 2017 році присвоєно почесне звання «Заслужений художник України».

Твори:

1. Живописні серії: «У нас в порту», «Ріки Таймиру», «Ми вчимося», «Далекій Схід», «У майстерні».
2. Графіка: «Лист», «Квітень».
3. Ілюстрації до книг: «Зачарована Десна» (О. Довженка), «Дунайський лоцман» (Ж. Верна), «Порт туманів» (Ж. Сименона), «Ізабелла Наварська» (О. Дюма).

Джерела:

1. Межевчук Володимир Омелянович/ Т. В. Басанець// Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 20: Медицина – Мікоян. – Київ: ІЕД НАНУ, 2018 – 688 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163.

Молчадський

Товій Якович

Економіст

Т. Я. Молчадський народився у 1892 році.

Вищу освіту здобув в Одеському інституті народного господарства.

У 1927 – 1930 роках викладав політичну економію в Одеському інституті народної освіти, з 1929 року обіймав посаду професора.

З лютого 1935 року до 1937 року обіймав посаду директора Одеського німецького педагогічного інституту. В 1935 – 1936 роках завідував кафедрою економіки.

В 1937 році був виключений з лав ВКП(б).

Джерела:

1. Букач В. М. З історії Одеського німецького педагогічного інституту: Довідник. – Одеса: ПНПУ, 2022. – С. 33.
2. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского иснтитута народного образования (1920 -1930)6 ретроспективный анализ// Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва: Сэфер, 2010. – С. 245 - 260.

Наймарк

Марк Аронович

Математик

М. А. Наймарк народився 5 грудня 1909 року в Одесі.

В 1933 році закінчив Одеський фізико-хіміко-математичний інститут.

У 1933 – 1938 роках викладав в Одеському державному університеті, з 1935 року обіймав посаду доцента. Одночасно в 1937 – 1938 роках завідував кафедрою математики і фізики Одеського державного педагогічного інституту.

В 1938 – 1950 роках був науковим співробітником Сейсмологічного інституту Академії Наук СРСР та Інституту хімічної фізики Академії Наук СРСР. У 1950 – 1954 роках працював в Академії оборонної промисловості (Москва). Протягом 1954 – 1962 років обіймав посаду професора кафедри математики Московського фізико-технічного інституту.

З 1962 року завідував сектором у відділі теорії функцій Математичного інституту Академії Наук СРСР.

Наукові праці присвячені теорії функцій та функціональному аналізу.

Помер 30 грудня 1978 року в Москві.

Праці:

1. Унитарные представления классических групп/ И. М. Гельфанд, М. А. Наймарк. – Москва; Ленинград: Изд-во Акад. наук СССР, 1950. – 288 с.
2. Линейные дифференциальные операторы/ М. А. Наймарк. – Москва: Гостехиздат, 1954. – 351 с.
3. Нормированные кольца/ М. А. Наймарк. – Москва: Гостехиздат,

1956. – 487 с.

4. Теория представления групп/ М. А. Наймарк. – Москва: Наука, 1976. – 559 с.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. I. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 1995. – С. 84 – 87.

Небож

Віталій Трохимович

Педагог

В. Т. Небож народився 5 серпня 1937 року в Одесі.

У 1965 році закінчив факультет фізичного виховання та спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1965 – 1969 роках працював вчителем фізичної культури у Біляївському районі Одеської області, тренером з легкої атлетики добровільного спортивного товариства «Авангард» (Одеса).

Протягом 1969 – 2022 років викладав в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймав посади асистента, старшого викладача кафедри спорту, старшого викладача кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін, виконував обов'язки завідувача кафедри спорту.

Суддя національної категорії з легкої атлетики.

Нагороджений знаком «Відмінник народної освіти України».

Помер у 2023 році в Одесі.

Праці:

1. Вдосконалення розвитку рухових якостей у студенток на заняттях з легкої атлетики / В. Т. Небож // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2015. – №2. – С. 130 - 136.
2. Основи теорії та практики розвитку швидко-силових якостей у спортивній підготовці легкоатлетів-метальників / В. Т. Небож // Наука і освіта. – 2016. – № 4. – С. 145 - 148.
3. Індивідуалізація тренувального процесу юних бігунів на середній дистанції/ В. Т. Небож // Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини: матеріали IV інтернет-конференції. – Одеса: видав. Букаєв В. В., 2020. – С. 43 - 46.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 2// Науковий вісник

- Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 5 - 6. – С. 148 - 149.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 112.

Недошитко

Олег Михайлович

Художник

О. М. Недошитко народився 27 січня 1950 року в Одесі.

В 1977 році закінчив художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Живописець. Член Національної спілки художників України з 1992 року. З 2019 року є членом Асоціації українських художників Канади. Учасник міських, обласних, міжнародних, персональних (в Одесі, Києві, Аюді, Вашингтоні, Вупперталі, Клівленді, Лодзі, Москві, Торонто, Чикаго) мистецьких виставок. Роботи зберігаються в Одеських художньому музеї, Одеському музеї сучасного мистецтва, Запорізькому художньому музеї, Національному музеї Т. Шевченка в Києві, Музеї Т. Шевченка в Торонто (Канада).

В 2005 – 2016 роках обіймав посаду старшого викладача, а згодом завідувача кафедри образотворчого мистецтва Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Присвоєно вчене звання приват-доцента.

З 2016 року викладає в Одеській державній академії будівництва та архітектури.

Праці:

1. Особливості професійної діяльності викладача образотворчого мистецтва в сучасному навчально-виховному середовищі/ О. М. Недошитко, Н. А. Лоза// Наука і освіта. – 2015. – № 8. – С. 84 - 90.
2. Основи формальної композиції: Навчальний посібник/ Б. Г. Григор'єва, В. Б. Білгородська, О. М. Недошитко, К. П. Кучеренко. – Одеса: Астропринт, 2023, - 118 с.

Джерела:

1. Недошитко Олег Михайлович/ Т. В. Басанець//// Енциклопедія Сучасної України/ Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 23: Нг – Ня. – Київ: ІЕД НАНУ, 2021. – 832 с.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 163.

**Непомняща
Ірина Миколаївна**

Педагог

І. М. Непомняща народилася 6 липня 1967 року в Одесі.

У 1990 році закінчила факультет дошкільного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі.

В 1996 році захистила дисертацію «Методика використання лінгводидактичних ідей Є. І. Тіхєєвої у збагаченні побутового словника дітей старшого дошкільного віку» і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. У 2001 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1990 – 2025 роках працювала на кафедрі теорії та методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від лаборанта до доцента.

Праці:

1. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки майбутніх фахівців закладів дошкільної освіти/ І. М. Непомняща. // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2017. – № 5 (214). – С. 59 - 65.
2. Розвиток пізнавальної діяльності дитини передшкільного віку/ І. М. Непомняща. // Інноваційна педагогіка. – 2019. – № 20. – С. 169 - 179.
3. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до методичної спрямованості професійної діяльності/ І. М. Непомняща. // Вісник науки та освіти. – 2023. – № 9 (15). – С. 573 - 586.

Джерела:

1. Непомняща І. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

**Ноздрова
Оксана Павлівна**

Педагог

О. П. Ноздрова народилася 4 серпня 1969 року в Одесі.

У 1992 році закінчила факультет дошкільного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Захистивши дисертацію «Дидактична гра як засіб стимулювання пізнавальної активності учнів 6 – 7 - річного віку», у 2009 році здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. В 2013 році присвоєно вчене звання доцента.

В 2008 – 2025 роках працювала на кафедрі педагогіки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, обіймала посади асистента, старшого викладача, доцента.

Автор понад 70 наукових публікацій.

Померла 20 грудня 2025 року в Одесі.

Праці:

1. Психолого-методичні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкових класів до розвитку інтелектуальної культури мислення молодших школярів / О. П. Ноздрова // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2013. – № 1- 2. – С. 231 - 237.
2. Підготовка майбутніх вчителів до впровадження інклюзивної освіти в освітній простір Нової української школи/О. П. Ноздрова// Інноваційна педагогіка. – 2019. – Вип. 19, т. 2. – С. 48 - 53.
3. Застосування активних методів навчання у формуванні професійної компетентності майбутніх вчителів у процесі вивчення дисципліни «Педагогіка»/ О. П. Ноздрова// Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2020. – № 1(68). – С. 185 - 195.
4. Методичні засади підготовки майбутніх вчителів до організації дозвілля дітей у позакласній роботі/ О. П. Ноздрова // Модернізація освітнього процесу у сучасних закладах освіти: збірник наукових праць. – Одеса: видавець Букаєв В. В., 2021. – С. 37 - 43.
5. Психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх вчителів початкових класів до розвитку інтелектуальної культури мислення молодших школярів/ О. П. Ноздрова// Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти: збірник наукових праць. – Одеса: Університет Ушинського, 2023. – С. 36 - 43.

Джерела:

1. Кафедра педагогіки // Університет Ушинського// <https://pdpu.edu.ua/kaf-rosh/kafedra-pedahohiky/kadrovij-sklad>
2. Ноздрова О. П. Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Опоцький

Віталій Федорович

Хімік

В. Ф. Опоцький народився в 1898 році в Житомирі.

У 1921 році закінчив хімічний факультет Томського технологічного інституту, а згодом – Одеський технікум прикладної хімії.

В 1926 році був призначений завідувачем хімічної лабораторії цеху фарб Одеської шпалерної фабрики. З 1930 року керував йодо-агаровою лабораторією Одеського агарового заводу. Очолював центральну лабораторію Одеського заводу «Більшовик».

У 1925 – 1928 роках вів практичні заняття з хімії в Одеському інституті народної освіти.

В 1932 році присвоєно вчене звання доцента. Викладав в Одеському індустріальному інституті, керував дипломними роботами на хімічному факультеті Одеського державного університету. Був заступником директора Хіміко-радіологічного інституту в Одесі. Автор 20 опублікованих праць.

У 1934 – 1936 роках працював на Донбасі. Викладав у Хіміко-технологічному інституті м. Рубіжне.

Заарештований 30 серпня 1937 року. 5 грудня 1937 року засуджений до страти. Реабілітований в 1957 році.

Джерела:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Эпилог. – Одесса: Астропринт, 2018. – С. 248 - 270.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 304.

Орєхова

Лариса Іванівна

Філолог

Л. І. Орєхова народилася 29 жовтня 1969 року в м. Рені Одеської області.

У 1995 році закінчила філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1996 – 2006 роках працювала лаборантом, асистентом кафедри української філології Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

У 2005 році захистила дисертацію «Формування оцінного компонента професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх учителів української мови і літератури» і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. В 2008 році присвоєно вчене звання доцента.

В 2006 – 2009 роках обіймала посаду доцента кафедри української філології Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 2009 – 2019 роках була доцентом кафедри загальних дисциплін та мовної підготовки іноземних громадян, кафедри слов'янського мовознавства.

З 2019 року працює доцентом кафедри іноземних мов Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової, з 2022 року обіймає посаду завідувача кафедри.

Автор понад 120 публікацій.

Праці:

1. Сутність діалогічного мовлення/ Л. І. Орехова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 1999. – № 8 - 9. – С. 55 - 59.
2. Місце оцінного компонента у професійній діяльності педагога/ Л. І. Орехова// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2004. – № 8 - 9. – С. 36 - 40.
3. Роль жінок педагогів-просвітителів у освітньому процесі у другій половині XIX – першій половині XX століття/ Л. І. Орехова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. – 2019. – Вип. 57. – С. 175 - 181.

Джерела:

1. Вчені історико-філологічного факультету Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Довідник/ В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2007. – С. 23 - 24.

Осипова

Ірина Валентинівна

Педагог

І. В. Осипова народилася 9 квітня 1956 року в Одесі.

У 1978 році закінчила факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а в 1983 році – аспірантуру.

В 1978 – 1980 та в 1983 – 2022 роках викладала в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського. Обіймала посади викладача кафедри фізичного виховання, викладача, старшого викладача, доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання, доцента кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін. В 1998 – 2020 роках завідувала кафедрою фізичного виховання.

У 1987 році захистила дисертацію «Узгодженість дій спортсмена з об'єктами, які рухаються, в умовах ігрової діяльності (на матеріалі волейболу)» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

Автор понад 120 опублікованих наукових та науково-методичних праць.

Праці:

1. Емоційно позитивні заняття, та їх вплив на навчально-освітній процес у закладі вищої освіти/ І. Осипова, Н. Щекотиліна, А. Павлюк // Інноваційна педагогіка. – Одеса, 2018. – № 4. – С. 84 - 87.
2. Сучасні підходи до відбору дітей у баскетболі / Г. В. Тітова, І. В. Осипова, В. В. Пастернацький// Інноваційна педагогіка. – Одеса, 2020. – № 23. – С. 114 - 119.
3. Сучасні підходи домодернізації фізичного виховання на основі впровадження інноваційних фізкультурно-оздоровчих технологій (фітнес)/ І. В. Осипова, В. В. Пастернацький, В. А. Бандура // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць. – Запоріжжя, 2020. – № 72, т. 1. – С. 68 - 72.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 190.
2. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє / І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 111.

Осмоловський-Ярошенко

Аркадій Дмитрович

Геолог

А. Д. Осмоловський народився 21 липня 1877 року в Кишиневі.

У 1901 році закінчив природниче відділення фізико-математичного факультету Санкт-Петербурзького університету.

З 1903 року викладав у навчальних закладах Кишинева. Мав чин колезького асесора.

В 1905 – 1906 , 1917 – 1919 роках займався політичною діяльністю в Бессарабії. Обирався до складу Ради краю (Сфатул Церій).

З 1919 року займався педагогічною діяльністю в Одесі.

У 1922 – 1929 роках викладав геологію та мінералогію в Одеському інституті народної освіти, на факультеті соціального виховання.

Працював в Одеській станції Інституту практичної мінералогії, вивчав геологію Одещини. Був членом Одеського товариства природознавства.

Заарештований та помер під час допиту у в'язниці 26 квітня 1931 року.

Праці:

1. Чергування льодовикових та міжльодовикових періодів в світлі теорії періодичних пересувань літосфери/ А. Осмоловський-Ярошенко// Вісник Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії

Наук. – Ч. 2 - 3. – Одеса: Вид. Одес. коміс. краєзнавства при ВУАН, 1925. – С. 10 -11.

Джерела:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века. В 5-ти ч. с епілогом. – Ч. 3. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринит, 2016. – С. 157 - 169.
2. Воспоминания о Бессарабии// Мой город Кишинев// <https://oldchisinau.com/forum/viewtopic.php?f=18&t=310&start=20&view=print>
3. А. Д. Осмоловський// Сфатул Церій// <https://oldchisinau.com/forum/viewtopic.php?t=308&start=60>

Осмоловський

Олександр Дмитрович

Математик

О. Д. Осмоловський народився 20 травня 1883 року в Кишиневі.

Учасник російсько-японської війни 1904 – 1905 років.

В 1907 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

Викладав математику, космографію, фізику в одеських гімназіях.

У 1920 – 1924 роках працював в Ісаївському відділі Одеського інституту народної освіти. В 1924 – 1928 роках викладав математику та фізику в Одеському інституті народної освіти, Одеській губернській радпартшколі, у Хімпрофшколі, Індустріальному технікумі.

5 вересня 1937 року був заарештований, потім засуджений до страти.

12 листопада 1937 року розстріляний в Одесі. Реабілітований у 1960 році.

Джерела:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века. В 5-ти ч. с епілогом. – Ч. 3. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринит, 2016. – С. 146 - 156.
2. Осмоловський Олександр Дмитрович/ В. О. Добровольський// Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Т. 24. – Київ: ІЕД НАНУ, 2022. – 944 с.

Петренко-Критченко

Павло Іванович

Хімік-органік

П. І. Петренко-Критченко народився 9 липня 1866 року у Херсоні.

У 1888 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1891 – 1893 роках знаходився у науковому відрядженні в Німеччині.

У 1897 році захистив магістерську дисертацію «Про вплив заміщення на хід деяких реакцій вуглецевих сполучень», а в 1899 році – докторську дисертацію «Про тетрагідроціровані сполучення».

В 1900 році був призначений екстраординарним професором, а у 1903 році – ординарним професором кафедри хімії Новоросійського університету.

Одночасно до 1920 року викладав в Одеському медичному інституті, в 1923 – 1935 роках читав курс хімії в Одеському сільськогосподарському інституті. Брав участь у створенні Інституту прикладної хімії.

В 1921 – 1924 роках викладав хімію в Одеському інституті народної освіти, обіймав посаду професора.

У 1933 – 1940 роках завідував кафедрою органічної хімії Одеського державного університету.

В 1932 році був обраний членом-кореспондентом Академії Наук СРСР.

Помер 21 січня 1944 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. О некоторых производных изокротоновой кислоты/ П. Петренко-Критченко, П. Маликов// Журнал Русского физико-химического общества. – 1891. – Т. 23. – С. 329.
2. О гидроксилламинных производных тетрагидрированных соединений/ П. Петренко-Критченко// Журнал Русского физико-химического общества. – 1910. – Т. 42, ч. 1. – С. 296.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 3: К - П. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 452 - 455.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 305.

Пігров

Костянтин Костянтинович

Хоровий диригент

К. К. Пігров народився 7 листопада 1876 року в Ставропольській губернії.

Закінчив духовну семінарію, регентські класи Придворної співацької капели у Санкт-Петербурзі.

Від 1916 року служив регентом кафедрального обору в Одесі.

З 1920 року викладав в Одеській консерваторії, керував студентським хором. Від 1944 року завідував кафедрою хорового диригування.

У 1920 – 1922 роках викладав теорію музики та сольфеджіо в Одеському інституті народної освіти.

В 1946 році присвоєно вчене звання професора, а в 1956 році – почесне звання «Заслужений діяч мистецтв Української РСР».

Помер 22 грудня 1962 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Керування хором/ К. Пігров. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Київ: Держвидав, 1962. – 202 с.

Джерела:

1. Пігров Костянтин Костянтинович / О. М. Летичевська // Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2024.// <https://esu.com.ua/article-884019>
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 305, 340, 346.

Поліковський

Ісаак Володимирович

Лінгвіст

І. В. Поліковський народився в 1879 році у Херсоні.

Вищу освіту здобув у Бернському університеті. Захистив дисертацію за творчістю Проспера Меріме та склав іспит на ступінь доктора філософії.

У 1908 – 1920 роках викладав в Одеській єврейській торговій школі, гімназії М. Іглицького.

В 1921 – 1930 роках викладав англійську мову в Одеському інституті народної освіти, а в 1930 – 1933 роках працював в Одеському інституті соціального виховання. Також викладав в Одеському політехнічному інституті, Одеському інституті народного господарства.

У 1937 – 1944 роках керував секцією французької мови на кафедрі іноземних мов Одеського державного університету.

В подальшому працював у Московському авіаційному інституті, завідував кафедрою іноземних мов. Мав вчене звання професора.

Помер в 1948 році в Москві. Похований на Новодівочому кладовищі.

Праці:

1. Prosper Merimée. Le caractère et l'oeuvre littéraire. These de doctorat présenté à la faculté de philosophie de l'université de Berne/ I. Polikowsky. – Berne, 1910.

2. Таблицы спряжения французских глаголов, правильных и неправильных/ И. В. Поликовский, Д. Л. Тордион. – Одесса: Образование, 1913. – 76 с.
3. Практический учебник английского языка. – Ч.1/ И. В. Поликовский. – Изд. 4. – Киев: Гос. изд. Украины, 1928. – VI, 124 с.
4. Практический учебник немецкого языка. – Ч. 1./ И. В. Поликовский. – Одесса: Госиздат Уукраины, 1929. – IV, 80 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 3: К – П. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 511 - 513.

Попруженко

Сергій Георгійович

Метеоролог, фізик

С. Г. Попруженко народився 18 жовтня 1868 року в Одесі.

У 1886 році з золотою медаллю закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету і був залишений для підготовки до професорського звання при кафедрі фізики та фізичної географії.

В 1891 – 1892 роках брав участь в океанографічній експедиції на судні «Чорномор», займався дослідженням морських течій Чорного моря. За його участі під час експедиції було відкрито сірководневе зараження глибинних вод Чорного моря.

У 1896 році склав іспит на ступінь магістра фізичної географії і був призначений на посаду приват-доцента кафедри фізичної географії Новоросійського університету.

В 1920-х роках викладав фізичну географію та метеорологію на факультеті соціального виховання Одеського інституту народної освіти. В той же час викладав фізику і основи електротехніки в Одеському вищому електротехнікумі зв'язку. В 1930 – 1934 роках викладав електроакустику в Одеському інституті зв'язку, обіймаючи посаду професора. В 1930 – 1933 роках викладав в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, а в 1932 – 1937 роках завідував кафедрою фізики в Одеському борошномельному інституті. З 1934 до 1945 року працював в Одеському державному університеті, в 1944 – 1945 роках завідував кафедрою метеорології та гідрології географічного факультету.

У 1927 році здобув звання професора першої категорії вищого електротехнікума зв'язку, а в 1938 році Вищою атестаційною комісією при РНК СРСР був затверджений у вченому званні професора по кафедрі експериментальної фізики.

Помер 13 травня 1945 року в Одесі.

Праці:

1. Научные основы электротехники: Лекции/ С. Г. Попруженко. – Одесса, 1926. – 514 с.
2. Основы термодинамики: Лекции/ С. Г. Попруженко. – Одесса, 1928. – 134 с.
3. Прилад для вимірювання горизонтальної складової напруги магнітного поля Землі за допомогою струму/ С. Г. Попруженко// Труды Одесского державного університету. Фізика. – 1935. – Т. 1. – С. 83 - 91.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний Словник. – Т.3: К – П. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 532 - 535.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Одеса: ОНУ, 2009. – С. 99.

Рапопорт

Ілля Рафаїлович

Філолог

І. Р. Рапопорт народився в 1868 році.

Вищу освіту здобув у Новоросійському університеті.

У 1912 – 1920 роках був директором гімназії М. М. Іглицького та одночасно – директором Комерційного училища Х. І. Гохмана в Одесі, викладав російську мову.

В 1920 році став секретарем Президії правління, членом групи з організації Одеського інституту народної освіти. В 1920 – 1921 роках представляв інститут народної освіти в губернській тарифно-оціночній комісії. В 1921 році займався приєднанням Одеського гуманітарно-суспільного інституту до ОІНО.

У 1920 – 1923 роках викладав в Одеському інституті народної освіти російську мову та літературу, виконував обов'язки проректора з адміністративно-господарської роботи.

Джерела:

1. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского иснтитута народного образования (1920 – 1930): ретроспективный анализ// Материалы XVII международной ежегодной конференции по иудаике. – Т. II, вып. 31. – Москва: Сэфер, 2010. – С. 245 - 260
2. Училище Гохмана/ С. Боровой// Мигдаль// <https://www.migdal.org.ua/times/70/6235/>

Рехтман-Ольшанська

Поліна Григорівна

Математик

П. (Песя-Рухл) Г. Рехтман-Ольшанська народилася 23 квітня (6 травня) 1904 року у Волинській губернії.

У 1924 році закінчила Одеський інститут народної освіти. Вчителювала.

В 1926 – 1930 роках викладала в Одеському інституті народної освіти. У 1930 – 1933 роках працювала в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, а в 1933 – 1941 роках – в Одеському державному університеті.

У 1936 році захистила дисертацію «Метод опуклих тіл у загальній проблемі моментів у скінченному інтервалі» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1939 році здобула вчене звання доцента.

В 1941 – 1972 роках обіймала посаду доцента кафедри вищої математики Одеського інституту інженерів водного транспорту – Одеського інституту інженерів морського флоту; у 1954 – 1955 роках завідувала кафедрою.

Померла 6 жовтня 1980 року.

Праці:

1. Развитие теории Чебышева-Маркова предельных величин интервалов в одном новом направлении/ М. Г. Крейн, П. Г. Рехтман// Успехи математических наук. – 1955. – Том. 10, вып. 1 (63). – С. 67 - 78.
2. Об одном утверждении академика А. А. Маркова/ П. Г. Рехтман-Ольшанская// Успехи математических наук. – 1957. – Т. 12, вып. 3 (75). – С. 181 - 187.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. II. Природничі науки. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2010. – С. 210 - 211.

Роговий

Лев Володимирович

Музикант

Л.(Лейб) В.(Абрамович) Роговий народився в 1863 році в м. Пінськ Мінської губернії.

Закінчив Московську консерваторію. Флейтист.

У 1920 – 1922 роках викладав музику в Одеському інституті народної освіти.

Працював в Одеській державній консерваторії, обіймав посаду професора.

В 1932 році присвоєно звання «Заслужений артист Української РСР».

Помер 18 січня 1948 році в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 308.
2. Історія кафедри духових та ударних інструментів// ОНМА імені А. В. Нежджнкової// <https://odma.edu.ua/pro-akademiya/istoriya-kafedry-duhovyh-ta-udarnyh-instrumentiv/>

Розенцвайг

Айзік Якович

Літературознавець

А. Я. Розенцвайг народився у 1888 році у Гродненській губернії.

Навчався на вчительських курсах в Гродно.

Літературознавець, публіцист. Першу статтю опублікував в 1913 році в газеті «Фрайнд» у Варшаві. В подальшому публікувався у газетах «Ройтер штерн», «Векер», «Октябрь», журналах «Штерн», «Культур ун билдунг» та інших.

В 1920 – 1921 роках був одним із засновників єврейської середньої школи у Вітебську та єврейського педагогічного технікуму, де викладав єврейську мову та літературу.

У 1929 – 1930 роках викладав в єврейському секторі Одеського інституту народної освіти.

Був одним із засновників літературного музею імені Менделе Мойхер-Сфоріма в Одесі.

Автор книг «Дер радикалер період фун Перецес шафн» («Радикальний період у творчості Переца»; Харків-Київ, 1934), «Ді соціале диференціаціє інем ідишн фольклор-лід» («Соціальна диференціація в єврейській фольклорній песні»; Київ, 1934) та інших, підручників по літературі для єврейських шкіл.

Пішов з життя в 1934 році у Харкові.

Джерела:

1. Розенцвайг Айзик Яковлевич// Еврейская энциклопедия// https://www.rujen.ru/index.php/РОЗЕНЦВАЙГ_Айзик_Яковлевич
2. Левченко В. Евреи в профессорско-преподавательском составе Одесского иснтитута народного образования (1920 -1930):

ретроспективний аналіз// Матеріали XVII міжнародної
ежегодної конференції по іудаїке. – Т. II, вип. 31. – Москва:
Сэфер, 2010. – С. 245 - 260.

Романовський
Костянтин Миколайович

Педагог

К. М. Романовський народився 3 березня 1919 року.

Кандидат педагогічних наук, доцент.

Працював на кафедрі гімнастики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в 1967 – 1975 роках завідував кафедрою. У 1971 – 1975 роках обіймав посаду декана факультету фізичного виховання.

Очолював Одеську обласну федерацію із спортивної гімнастики.

Помер 29 липня 1975 року в Одесі. Похований на Новоміському кладовищі.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє/ І. А. Болдирев та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 68, 120.

Рощин
Андрій Дмитрович

Географ

А. Д. Рощин народився 16 жовтня 1899 року в с. Денисовка Ананьївського повіту Херсонської губернії.

Навчався в аспірантурі Науково-дослідної кафедри геології і географії Одеського інституту народної освіти.

Кандидат географічних наук, доцент.

В 1930-х роках викладав в Одеському педагогічному інституті, був деканом географічного факультету, в червні – серпні 1938 року тимчасово виконував обов'язки директора інституту.

У повоєнний час до 1956 року викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. 1944 – 1945 роках завідував кафедрою географії та природознавства, в 1945 – 1946 роках був завідувачем кафедри геології, в 1951 – 1953 роках очолював кафедру фізичної географії.

Помер 12 квітня 1979 року. Похований на Новоміському (Таїровському) кладовищі.

Праці:

1. Верхньопліоценова фауна півдня України/ А. Д. Рощин // Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIV. Записки географічного факультету. – С. 33 - 84.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / І. А. Болдирєв та ін. — Одеса: Фаворит, 2007. — С. 50, 58.
2. Рощин Андрей Дмитриевич // Наука и научные работники СССР: справочник. — Ленинград: АН СССР, 1928. — С. 354.// <http://elibrary.shpl.ru/nodes/46130?#mode/inspect/page/362/zoom/4>

Рубінштейн Микола Леонідович

Історик

М. Л. Рубінштейн народився 24 грудня 1897 року в Одесі.

У 1922 році закінчив факультет професійної освіти Одеського інституту народної освіти, а у 1924 році – правовий факультет Одеського інституту народного господарства.

Працював в Одеському губернському архіві. Наукова діяльність була зосереджена в соціально-історичній секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук. У 1925 – 1926 роках вивчав історичні джерела в архівах Москви і Ленінграда.

Навчався в аспірантурі Одеської секції Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури.

З вересня 1927 року викладав в Одеському інституті народної освіти.

У 1931 році переїхав до Москви. Де працював у Науково-дослідному інституті іноземної бібліографії, редактором іноземної редакції Державного видавництва соціально-економічної літератури, викладав у Московському обласному педагогічному інституті, Московському інституті філософії, літератури і історії, Московському державному університеті, Московському державному історико-архівному інституті. В 1941 – 1943 роках завідував кафедрою історії СРСР Саратовського університету. У 1943 – 1949 роках був заступником директора Державного історичного музею.

У 1938 році присвоєно вчене звання професора. В 1940 році захистив дисертацію «Російська історіографія» на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук.

Досліджував історію Київської Русі, Російську історію XVIII – XX століть, займався історіографією.

Помер 26 січня 1963 року в Москві.

Праці:

1. До історії соціальних відносин у Київській Русі XI – XII ст. / М. Рубінштейн// Наукові записки науково-дослідної кафедри історії української культури. – 1927. – № 6. – С. 49 - 55.
2. До історії російського народного господарства (з приводу книги П. Ляшенка)/ М. Рубінштейн// Прапор марксизму. – 1928. – № 4 (5). – С. 64 - 87.
3. Сельское хозяйство России во второй половине XVIII в.: историко-экономический очерк/ Н. Л. Рубинштейн. – М.: Госполитиздат, 1957. – 494 с.

Джерела:

1. Рубінштейн Микола Леонідович/ В. В. Левченко// Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст..). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 328 – 332.
2. Рубінштейн Микола Леонідович/ Н. О. Герасименко// Енциклопедія історії України: у 10 т. /редкол.: В. А. Смолій та ін. – Т. 9. – Київ: Наукова думка, 2012. – С. 343

Руденко

Віра Федосіївна

Літературознавець

В. Ф. Руденко закінчила літературно-мовний факультет Одеського педагогічного інституту.

Кандидат філологічних наук, доцент.

Викладала в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, в 1952 – 1960 роках завідувала кафедрою російської літератури.

У 1960 – 1977 роках працювала на кафедрі російської літератури Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Вивчала історію російської літературної критики XIX століття.

Праці:

1. Фольклор в романах Л. Н. Толстого/ В. Ф. Руденко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1950. – Т. IX: Випуск історико-філологічний. – С. 67 - 84.
2. Воспитание атеистического сознания учащихся при изучении творчества А. М. Горького/ В. Ф. Руденко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XIII: На допомогу вчителю середньої школи – С. 23 - 48.
3. История русской литературной критики 50-60 гг. XIX в.: учебное

пособие/ В. Ф. Руденко. – Одесса: ОГУ, 1969.

4. Народные истоки творчества Пушкина/ В. Руденко, И. Цукерман// Русская литература. – 1961. – № 3. – С. 215 - 218.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / І. А. Болдирєв та ін. — Одеса: ДД «Фаворит», 2007. — С. 61.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865 – 2015)/ Гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 604.

Руденко

Юлія Анатоліївна

Педагог

Ю. А. Руденко народилася 8 вересня 1975 року в Одесі.

У 1998 році закінчила факультет дошкільного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2003 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2016 році, захистивши дисертацію «Теоретико-методичні засади розвитку виразного мовлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. Вчене звання доцента присвоєно у 2006 році.

Протягом 1999 – 2022 років працювала на кафедрі теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Пройшла шлях від лаборанта до доцента.

Праці:

1. Збагачення словника дошкільників експресивною лексикою народних казок: монографія/ А. М. Богуш, Ю. А. Руденко. – Одеса: Поліграф, 2005. – 254 с.
2. Лінгвокультурологічний підхід до увиразнення мовлення майбутніх учителів східно знавців/ Ю. А. Руденко// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Серія: Педагогіка. – 2017. – Вип. 2(115). – С. 85 - 89.
3. Коучінговий підхід до розвитку мовного потенціалу майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти/ Ю. А. Руденко// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Серія: Педагогіка. – 2019. – Вип. 1(126). – С. 116 - 124.
4. Використання аудіовізуальних засобів навчання у формуванні професійно-методичної спрямованості культуромовної особистості

майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти/ Ю. А. Руденко//
Науковий вісник Миколаївського національного університету імені
В. О. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. – 2020. – № 1 (68). –
С. 232 - 239.

Джерела:

1. Руденко Ю. А.: Особова справа// Архів Південноукраїнського
національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Сапегін

Андрій Опанасович

Ботанік

А. О. Сапегін народився 29 листопада 1883 року у Вознесенську Херсонської губернії.

У 1907 році закінчив природниче відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету.

Працював у Ботанічному саду Новоросійського університету, в 1910 році був обраний приват-доцентом біологічного факультету.

В 1910 – 1911 роках перебував у науковому відрядженні в Австрії, Німеччині, Швеції. У 1911 році на основі монографії «Визначник листяних мохів гірського Криму» захистив магістерську дисертацію.

У 1912 – 1913 роках керував роботою Ботанічного саду університету. В жовтні 1914 року в Петрограді захистив докторську дисертацію «Дослідження індивідуальності пластиди».

В 1917 – 1920 роках працював професором Новоросійського університету. У 1921 – 1928 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти, викладав ботаніку, рослинництво, генетику.

З 1918 року працював в Одеському сільськогосподарському інституті, в 1919 – 1921 роках виконував обов'язки ректора інституту.

Від 1923 року очолював новоутворений селекційно-генетичний інститут в Одесі, а в 1931 – 1933 роках обіймав посаду заступника директора. Під його керівництвом були створені сорти пшениці: Кооператорка, Степнячка, Земка, Одеська-3, Одеська-4.

У 1929 році був обраний дійсним членом Академії Наук Української РСР.

В 1934 – 1944 роках одночасно завідував відділом генетики і селекції рослин Інституту ботаніки Академії наук УРСР і відділом філогенетики Інституту генетики Академії Наук СРСР. З 1944 року очолював Інститут ботаніки Академії Наук Української РСР. Автор 140 опублікованих наукових праць.

Нагороджений орденом Леніна, медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.». В 1943 році присвоєно звання «Заслужений діяч науки Української РСР».

Помер 8 квітня 1946 року в Києві.

Праці:

1. Основы теории и методики селекции сельскохозяйственных растений/ А. А. Сапегин. – Одесса, 1913. – 90 с.
2. Вариационная статистика: Элементарный учебник для агрономов/ А. А. Сапегин. – Одесса: Наркомзем Украины, 1922. – 80 с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 4: Р - Я. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 61 - 64.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 309, 346, 354, 357.

Сарри-Леві

Георгій Михайлович

Медик

Г. М. Сарри-Леві народився 31 серпня 1918 року в Одесі.

В 1939 році закінчив лікувальний факультет Одеського медичного інституту і вступив до аспірантури.

У 1956 році захистив дисертацію «Розташування зон передньо- та задньолоханкової частини нирки (анатомо-рентгенологічне дослідження)» на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, а в 1972 році, захистивши дисертацію «Функціональна анатомія кисті людини та деяких тварин», здобув науковий ступінь доктора медичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

Викладав в Одеському медичному інституті, завідував кафедрою нормальної анатомії. В 1978 – 1987 роках обіймав посаду професора кафедри анатомії і фізіології Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Помер 17 лютого 1987 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Возрастные особенности артерий кисти человека/ Г. М. Сары-Левы // Материалы 10-й научной конференции по вопросам морфологии, физиологии и биохимии. – Т. 1. – М.: Полиграфист, 1971. – С. 457 - 458.
2. Функциональная анатомия артерий кисти человека и некоторых животных: Автореферат диссертации ... доктора медицинских наук / Г. М. Сарры-Левы. – Одесса, 1971. – 34 с.

Джерела:

1. Державний архів Одеської області. Путівник – Випуск 1. Фонди особового походження /упорядкув. В. Ф. Онопрієнко. – Одеса: Прес-кур'єр, 2012. – С. 200.

Сафронюк

Олександр Степанович

Педагог, тренер

О. С. Сафронюк народився 24 серпня 1910 року в Одесі.

У 1937 році закінчив школу тренерів при Центральному інституті фізичної культури в Москві.

В 1932 – 1934, 1944 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював у складі частин 3-го Українського фронту.

У 1951 році закінчив факультет фізичного виховання і спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. До 1954 року був тренером в одеській дитячо-юнацькій спортивній школі № 1, викладав в Одеському технологічному інституті харчової та холодильної промисловості.

Протягом 1954 – 1967 років завідував кафедрою гімнастики Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а в 1967 – 1975 роках обіймав посаду старшого викладача.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участников Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.) и др., – Одесса: Маяк, 1990. – С. 97.
2. Сафронюк О. С.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Серпіонова

Естер Наумівна

Художник, педагог

Е. Н. Серпіонова (Варшавська) народилася 6 травня 1943 року в Нижньому Тагілі Свердловської області РРФСР.

В 1964 році закінчила Одеське художнє училище, а в 1971 році – художньо-постановочний факультет Ленінградського державного інституту театру, музики та кінематографії.

З 1972 року приймала участь у республіканських, всесоюзних, зарубіжних, персональних мистецьких виставках. Член Національної спілки художників України з 1990 року. Займалася скульптурою, графікою, живописом, сценографією, декоративно-ужитковим мистецтвом. Оформила понад 30 театральних вистав. Автор арт-проектів «Земля людини», «Вулиці дитинства», «Навчи мене літати», «Супротив течії», «Слово», «Першокниги».

У 1990 році, захистивши дисертацію, здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Викладала на художньо-графічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту – Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Була насельницею Одеського Свято-Архангело-Михайлівського жіночого монастиря (монахиня Таїсія), де керувала іконописною майстернею.

Померла 11 квітня 2025 року. Похована на 2-му християнському кладовищі Одеси.

Праці:

1. Виховання творчо мислячого педагога/ Е. Н. Серпіонова// Наука і освіта. – 2011. – № 5. – С. 51 - 54.
2. Кольорознавство в навчанні іконопису/ Е. Н. Серпіонова// Особливості формування образотворчих знань та розвиток творчих здібностей учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів засобами кольорознавства: Матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару з проблем розвитку початкової мистецької освіти (образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, дизайн). – Херсон: Савченко, 2014. – С. 33 - 39.
3. Формування особистості художника-педагога в системі вищої освіти/ Е. Н. Серпіонова// Науковий вісник Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – Серія 17. Теорія і практика навчання та виховання. – 2015. – Вип. 26. – С. 154 - 159.

Джерела:

1. Естер Серпіонова (Варшавська): Персональний сайт // <https://ester-serpionov.at.ua/index/0-2>
2. Естер Серпіонова: «Займатися улюбленою справою – це щастя»// Вечірня Одеса. – 2023. – № 67 - 68 (11307 - 11308). – 23 серпня. // <https://vo.od.ua/rubrics/lyudi-dela/49294.php>
3. Одеське друге кладовище// <https://sites.google.com/view/2cmentarz/указатель-по-годам-смерти/21-век/2020-е-годы/2025>

Соболь

Самуїл Львович

Біолог

С. Л. Соболь народився 12 (24) серпня 1893 року в Одесі.

У 1920 році закінчив природниче відділення фізико-математичного факультету Новоросійського університету.

В 1921 – 1922 роках викладав біологію в Одеському інституті народної освіти, обіймаючи посаду асистента.

У 1922 році переїхав до Москви. Працював редактором у видавництвах «Держвидав», «Радянська енциклопедія». У 1938 році організував та очолював до 1951 року кабінет історії мікроскопії при Академії Наук СРСР.

З 1946 року працював в Інституті історії природознавства та техніки АН СРСР: завідувачем сектором історії біологічних наук, старшим науковим співробітником.

В 1944 році здобув науковий ступінь доктора біологічних наук. Наукові праці присвячені історії еволюційного вчення та мікроскопії, а також діяльності А. Богданова, Д. Іванівського, Н. Северцова, Ч. Дарвіна.

Помер 1 грудня 1960 року в Москві.

Праці:

1. История микроскопа и микроскопических исследований в России в XVIII веке/ С. Л. Соболь. – Москва-Ленинград: Изд. АН СССР, 1949. – 608 с.

Джерела:

1. Соболь Самуил Львович // Еврейская энциклопедия// https://www.rujen.ru/index.php/СОБОЛЬ_Самуил_Львович

Срібнер

Ізраїль Мойсейович

Патофізіолог

І. М. Срібнер народився 18 травня 1886 року в Бессарабській губернії.

Навчався на медичному факультеті Новоросійського університету.

В роки Першої світової війни служив у військових шпиталях.

У 1918 – 1920 роках працював в Одеській міській лікарні.

В 1923 – 1931 роках обіймав посаду асистента в Одеському медичному інституті, викладав фізіологію в єврейському секторі Одеського інституту народної освіти.

У 1931 – 1941 та 1944 – 1950 роках працював в Інституті удосконалення лікарів, обіймав посади професора, завідувача кафедрою.

Під час нацистської навали був в'язнем концентраційного табору у Доманьовці.

З 1950 року завідував терапевтичним відділенням міської лікарні.

Науковими дослідженнями займався в Українському науково-дослідному інституті бальнеології та курортології (м. Одеса).

Нагороджений орденом Святого Станіслава 2, 3 ступенів.

Помер 5 грудня 1969 року в Одесі. Похований на 3-му єврейському кладовищі.

Праці:

1. Время полного оборота крови, методика определения и изменения под влиянием углекислых ванн/ И. М. Срибнер, М. Я. Басок// Казанський медичинський журнал. – 1935. – №. 8 - 9. – С. 977 - 981.
2. Физиологические основы действия бальнеологических факторов – углекислых ванн и грязевых процедур – на функцию кровообращения/ И. М. Срибнер. – Одесса: Укр. НИИ бальн. и курорт., 1940. – 119 с.

Джерела:

1. І. М. Срібнер // Третє єврейське кладовище // https://3jcemetary.blogspot.com/2024/10/blog-post_17.html
2. Левченко В. В. Еврейское высшее образование в Одессе (1917 – 1930-е гг.): история, опыт, традиции.// Иудаика в Одессе: сборник статей.../ ред. кол.: Голубович И. В., Довгополова О. А., Мартинюк Э. И., Петриковская Е. С. – Вып. 2 – Одесса: Фенікс, 2013. – С. 6 - 27.

Тадеуш

Ольга Харлампіївна

Фізик

О. Х. Тадеуш народилася 24 липня 1945 року в Одесі.

У 1967 році з відзнакою закінчила фізичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Протягом 1970 – 2022 років працювала на кафедрі фізики в Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському національному педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського.

В 1975 році захистила дисертацію «Отримання і дослідження тонких плівок карбідів групи заліза» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. У 1981 році присвоєно вчене звання доцента.

Була вченим секретарем Спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій з фізики твердого тіла. Упродовж багатьох років завідувала підготовчими курсами інституту – університету.

Праці:

1. Дидактичні засоби самостійної роботи студентів в умовах кредитно-трансферного навчання: методичний посібник для викладачів і студентів /О. Р. Гохман, Д. В. Ємельянова, О. Х. Тадеуш. – Одеса: ПНПУ, 2018. – 102 с.
2. Активізація міждисциплінарних зв'язків як умова формування самоосвітньої компетентності майбутніх учителів фізики/ О. Тадеуш, К. Веремій, М. Марина// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2018. – № 4. – С. 74 - 80.
3. Вплив зміни температури на початку та наприкінці опромінення в науково-дослідному реакторі на нейтронну крихкість α -заліза/ О. Р. Гохман, О. Х. Тадеуш, М. С. Кондря// Металофізика і новітні технології. – 2019. – Т.41, № 6. – С. 717 - 732.
4. Формування готовності до самостійної роботи майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін при навчанні механіки: навчально-методичний посібник / О. Х. Тадеуш. – Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. – 91 с.

Джерела:

1. Бібліографічний показник наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 207.

Тараненко

Іван Йосипович

Мовознавець

І. Й. Тараненко – кандидат філологічних наук, доцент.

В 1930-х роках викладав в Новочорторийському зоотехнічному технікумі.

У 1945 – 1946 роках був деканом мовно-літературного факультету Станіславського учительського інституту.

З 1947 року до кінця 1950-х років працював в Одеському державному педагогічному інституті. У 1949 – 1953 роках завідував кафедрою української мови.

Викладав в Одеському педагогічному інституті іноземних мов.

Праці:

1. Із спостережень над синтаксичними особливостями українських говорів окремих районів Одеської області/ І. Й. Тараненко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1950. – Т. IX: Випуск історико-філологічний. – С. 123 - 134.
2. Із спостережень над збагаченням словникового складу української

літературної мови/ І. Й. Тараненко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1955. – Т. X. – С. 63 - 82.

3. Нові слова на означення особи/ І. Й. Тараненко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського. – 1956. – Т. XI: Випуск історико-філологічний. – С. 79 - 90.
4. Із спостережень за розвитком словникового складу мови/ І. Й. Тараненко// Наукові записки Одеського державного педагогічного інституту іноземних мов. – 1956. – Т. 1. – С. 51 - 70.

Джерела:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./ І. А. Болдирєв та ін. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 60.
2. З історії кафедри слов'янських мов// КНУ імені Василя Стефаника// <https://ksm.pnu.edu.ua/про-кафедру/>

Томашпольський

Григорій Семенович

Математик

Г. С. Томашпольський народився у 1888 році.

Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1922 – 1929 роках завідував Дитячим містечком імені Комінтерна в Одесі.

У 1929 – 1930 роках викладав математику в Одеському інституті народної освіти.

В подальшому працював в Одеському державному університеті, обіймав посаду доцента. В роки війни з нацистськими загарбниками був доцентом об'єднаної кафедри математики та фізики Одеського педагогічного інституту.

Помер 22 вересня 1966 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 128, 313.
2. Одесский университет, химфак, 30-е годы/ Н. М. Лакинская// Всемирный клуб одесситов// <https://odesitclub.org/old/index.php/chitalnyi-zal/990-odesskij-universitet-khimfak-30-e-gody>
3. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє./

Томсон

Олександр Іванович

Мовознавець - фонетист

О. І. Томсон народився 22 травня (3 червня) 1860 року в Ліфляндській губернії.

В 1882 році закінчив Санкт-Петербурзький університет. В 1887 році захистив магістерську роботу «Лінгвістичні дослідження», а в 1891 році – докторську дисертацію «Історична граматика вірменської мови м. Тифліса».

З 1897 року обіймав посаду екстраординарного професора, а з 1899 року – посаду ординарного професора кафедри порівняльного мовознавства Новоросійського університету.

У 1921 – 1930 роках був професором Одеського інституту народної освіти.

Автор 56 опублікованих наукових праць з питань фонетики та синтаксису.

В 1913 році був нагороджений золотою медаллю Академії Наук Російської імперії.

Був обраний членом-кореспондентом Академії Наук Союзу РСР.

Помер 27 листопада 1935 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Праці:

1. Общее языкознание: лекции/ А. И. Томсон. – Одесса: тип. «Экон», 1906. – XVI, 416 с.
2. Замітки про південноукраїнське *i* з *o*, *e*/ О. І. Томсон// Записки історико-філологічного відділення ВУАН. – 1929. – Кн. 23. – С. 25 - 26.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Т. 4: Р - Я. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 244 - 246.

Турчинський

Михайло Львович

Хімік

М. Л. Турчинський народився 9 травня 1909 року в Каневі.

У 1934 – 1936, 1939 – 1950 роках перебував на військовій службі. В 1942 – 1945 роках воював у складі підрозділів Чорноморського флоту, Ладозької флотилії. Інженер-підполковник.

Кандидат хімічних наук.

В 1952 – 1977 роках працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, обіймав посаду доцента кафедри анатомії і фізіології.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями «За оборону Кавказу», «За оборону Ленінграда», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер в 1984 році.

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 102.
2. Пам'ять народу// <https://poisk.re/person/officers/2786007>

Уманський

Соломон Григорович

Лінгвіст

С. Г. Уманський народився в 1879 році.

Закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

В 1925 – 1928 роках викладав загальне мовознавство, англійську та німецьку мову в Одеському інституті народної освіти.

Працював в Одеському політехнічному інституті.

Праці:

1. Практический курс неметкого языка для самообучения: с указанием произношения по системе «Фонолексика»/ С. Г. Уманский. – Одесса: Копельман А., 1916. – 202 с.

Джерела

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 152, 314, 354.

Філіппов
Олександр Йосипович

Математик

О. Й. Філіппов народився 28 лютого 1882 року у Звенигородці Київської губернії.

У 1906 році закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету.

В 1907 – 1914 роках викладав у середніх закладах освіти Могильова-Подільського.

З 1917 року проходив військову службу в Таганрозі, а в 1918 році повернувся до Одеси.

У 1920 – 1922 роках викладав аналітичну геометрію та тригонометрію в Одеському інституті народної освіти. В 1921 році був обраний на посаду професора.

Основні праці стосуються алгебраїчної теорії чисел. Велике значення надавав застосуванню математики у різних галузях науки та її популяризації. Є автором близько 100 праць.

Помер 15 березня 1922 року.

Джерела:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 - 1945. – Ч. 2: Математики, Механіки/ Упоряд. І. Е. Рикун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 131 - 132.

Фрайфельд
Григорій Якович

Економіст

Г. Я. Фрайфельд народився у 1889 році.

Закінчив Київський комерційний інститут.

В 1925 – 1928 роках викладав політичну економію в Одеському інституті народної освіти.

Працював в Одеському політехнічному інституті.

Помер в 1966 році в Одесі. Похований на 3-му єврейському кладовищі.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 315.

Фурман
Анатолій Анатолійович

Психолог

А. А. Фурман народився 1 жовтня 1977 року в с. Загальці Київської області.

У 2000 році закінчив Національний педагогічний університет імені М. Драгоманова (Київ).

В 2001 – 2003 роках працював у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна», в 2003 – 2006 роках – у Національному авіаційному університеті (Київ), в 2009 – 2019 роках – в Одеському національному політехнічному університеті.

У 2019 – 2022 роках викладав у Південноукраїнському національному педагогічному університеті, обіймав посади декана соціально-гуманітарного факультету та професора кафедри теорії та методики практичної психології.

З 2023 року є директором Навчально-наукового інституту гуманітарних наук Національного університету «Одеська політехніка».

В 2009 році захистив дисертацію «Ціннісно-орієнтаційні чинники особистісного розвитку майбутніх психологів» на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук, а у 2018 році, захистивши дисертацію «Психологічні засади пізнання смисложиттєвої сфери особистості», здобув науковий ступінь доктора психологічних наук. У 2022 році присвоєно вчене звання професора.

Як науковець досліджує зміст життєвих орієнтацій особистості, методологію психології, вітакультурний розвиток людини, методолого-психологічне обґрунтування життєвих позицій особи, її потенцій, переконань, ідеалів, ціннісних пріоритетів, принципів діяльності та вчинків.

Праці:

1. Концепт досвіду в індивідуальній психології Альфреда Адлера/
А. А. Фурман// Психологія. – 2012. – № 3. – С. 78 - 94.
2. Методологічні акценти стосовно генези психологічного знання/
А. А. Фурман// Психологія. – 2017. – № 1. – С. 16 - 20.
3. Методологія психологічного пізнання смисложиттєвої сфери особистості/ А. А. Фурман// Психологія. – 2020. – № 1 (79). – С. 5 - 34.
4. Особистісні наративи як інтенційно-екзистенційні свідчення/
А. А. Фурман// Психологія. – 2023. – № 2 (88). – С. 204 - 220.

Джерела:

1. Фурман Анатолій Анатолійович/ С. І. Болтівець// Енциклопедія Сучасної України/ редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: ІЕД НАНУ, 2024.// <https://esu.com.ua/article-884725>

Херсонський

Роберт Аронович

Медик

Р. А. Херсонський народився в 1896 році.

Вивчав медицину у Мюнхені. Доцент. Один із засновників дитячої психоневрології в Одесі.

У 1927 – 1928 роках викладав рефлексологію, неврологію в Одеському інституті народної освіти.

Помер в 1955 році. Похований на 3-му єврейському кладовищі в Одесі.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 315.

Цибра

Микола Федорович

Філософ

М. Ф. Цибра народився 1 вересня 1944 року в с. Привільне Баштанського району Миколаївської області.

У 1973 році закінчив Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка за спеціальністю «філософія». Навчався в аспірантурі.

В 1973 – 1979 роках був асистентом кафедри історії КПРС та філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1981 – 1994 роках викладав в Одеському сільськогосподарському інституті, обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента, професора, завідувача кафедри соціології та політичної історії. В 1994 – 2013 роках викладав в Одеському економічному університеті.

В 1983 році захистив дисертацію «Соціальна діяльність як процес самоствердження особистості в умовах розвинутого соціалізму» на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. У 1990 році захистивши дисертацію «Проблема самоствердження особистості в соціальній практиці і теорії марксизму» і здобув науковий ступінь доктора філософських наук. Присвоєно вчене звання професора.

У 2013 – 2022 роках обіймав посаду професора кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Праці:

1. Метанойя: Філософсько-етичний аспект/ М. Ф. Цибра. – Одеса: Астропринт, 2006. – 240 с.
2. Парадокси свідомості і громадянського суспільства в умовах

трансформаційних процесів в Україні/ М. Ф. Цибра // Наукове пізнання. – Одеса, 2012. – № 1. – С. 128 - 132.

3. Освіта як магитренд сучасного світу: суспільні реалії та необхідність трансформації/ М. Ф. Цибра// Перспективи. – Одеса, 2014. – № 3. – С. 87 - 97.

4. Декотрі філософські питання індивідуальної свідомості/ М. Ф. Цибра// Перспективи. – Одеса, 2015. – № 2. – С. 141 - 150.

Джерела:

1. Бібліографічний покажчик праць викладачів кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». – Вип. 9. – Одеса: ПНПУ, 2017. – С. 95 - 98.

Чайковський

Микола Андрійович

Математик

М. А. Чайковський народився 2 січня 1887 року на Тернопільщині.

Закінчив Львівський університет. Після захисту дисертації у 1911 році здобув науковий ступінь доктора філософії, а через рік склав іспити на звання вчителя математики та фізики.

В 1910 – 1918 роках вчителював. А у 1918 – 1919 роках працював приват-доцентом у Кам'янець-Подільському університеті. У 1922 – 1924 роках викладав вищу математику у Львівському університеті.

У 1929 – 1930 роках обіймав посаду професора в Одеському інституті народної освіти. В 1930 – 1933 роках працював в Одеському фізико-хіміко-математичному інституті, завідував кафедрами математичного аналізу, алгебри та методики викладання математики.

В 1943 – 1956 роках був доцентом в педагогічних інститутах Семипалатинська та Уральська.

З 1956 року викладав у Львівському державному педагогічному інституті, а з 1961 року – у Львівському державному університеті.

В 1962 році присвоєно вчене звання професора.

Помер 7 жовтня 1970 року у Львові.

Праці:

1. Укладання рівняння третього ступеня з вимірними розв'язками/

В. А. Чайковський// Наша школа. – 1924. – Т. 7. – С. 35 - 39.

2. Квадратні рівняння: Посібник для вчителів/ М. А. Чайковський. –

2-е вид. – Київ: Радянська школа, 1970. – 244. с.

Джерела:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. –

Чорножук

Віра Євгенівна

Вокаліст

В. Є. Чорножук народилася в 1920 році.

У 1942 – 1945 роках перебувала у лавах Червоної Армії, служила в частинах Військово-повітряних сил Ленінградського фронту, Північного флоту.

В 1950 році закінчила Львівську державну консерваторію по класу вокалу.

У 1975 – 1984 роках викладала на музично-педагогічному факультеті Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Нагороджена орденом Вітчизняної війни 2 ступеня, медаллю «За оборону Ленінграду», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Джерела:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 106.

Шапоренко

Василь Васильович

Літературознавець

В. В. Шапоренко народився 20 січня 1920 року в Херсонській губернії.

У 1946 році закінчив філологічний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. Навчався в аспірантурі при кафедрі української літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1971 році захистив дисертацію «Поетична творчість Максима Рильського періоду Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 рр.» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук.

У 1951 – 1960 роках працював старшим викладачем кафедри української літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1960 – 1980 роках викладав в Одеському державному

університеті імені І. І. Мечникова. В 1971 – 1980 роках обіймав посаду доцента кафедри української літератури.

Праці:

1. Патріотичні мотиви в ліриці Максима Рильського періоду Великої Вітчизняної війни: методичний посібник для студентів-заочників/ В. В. Шапоренко. – Одеса: Одес. пед. ін-т, 1958. – 45 с.
2. До вершин поетичного синтезу: про І. Франка/ В. В. Шапоренко// Українське літературознавство. – 1977. – Вип. 28. – С. 27 – 34.
3. Остап Вересай: до 175-річчя від дня народження/ В. В. Шапоренко// За наукові кадри. – 1978. – 24 листопада.

Джерела:

1. Історія кафедри української літератури Одеського національного університету імені І. І. Мечникова: персоналії і факти: у двох томах. – Т. 1. Біобібліографічний покажчик. – Одеса: ОНУ, 2018. – С. 525 - 528.

Шейніс

Софія Якимівна

Біолог

С. Я. Шейніс народилася у 1889 році.

Закінчила Одеські вищі жіночі курси при Новоросійському університеті. Доктор медицини.

В 1920 – 1926 роках працювала в Одеському інституті народної освіти, викладала біологію та анатомію на факультеті соціального виховання.

Була професором Центрального інституту заочного навчання в Москві.

Автор навчальних та науково-популярних праць.

Померла після 1954 року.

Праці:

1. Шапка-невидимка. Очерки их жизни животного мира/ С. А. Шейнис. – Одесса: Горсиздат Украины, 1922. – 52 с.
2. Животное в природе и в жизни человека: редкая книга / С. А. Шейнис. – Москва ; Ленинград: Государственное издательство, 1928. – 178 с.
3. Чудеса без чудес. (Животное и среда)/ С. А. Шейнис. – Москва: ГАИЗ, 1933. – 77 с.
4. Сходство и разнообразие в живом мире/ С. А. Шейнис. – Москва; Ленинград: Гос. изд. биолог. и мед. лит., 1937. – 82 с.
5. Питание куриного зародыша в последние дни инкубации/ С. А. Шейнис// Доклады Академии Наук СССР. Новая серия. – 1954. – Т. 96, № 5. – С. 1077 - 1080.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 –

1930 рр.): Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Одеса: ОНУ, 2009. – С. 99, 203, 217, 226, 231, 237.

Шульман

Наум Мойсейович

Педагог

Н. М. Шульман народився в 1887 році.

У 1920 – 1922 роках викладав єврейську мову та літературу на факультеті соціального виховання Одеського інституту народної освіти.

В подальшому був одним із організаторів та педагогів Одеської школи-комуни № 1.

Праці:

1. Как учитель-отличник готовится к уроку/ Н. М. Шульман. – Москва: ЦНИИ ср. шк., 1938. – 25 с.
2. Основные моменты процесса обучения в школе/ Н. М. Шульман//Советская педагогика. – 1936. – № 6. – С. 48 - 60.
3. Изложение ученого материала/ Н. М. Шульман// Советская педагогика. – 1940. – № 9. – С. 30 - 38.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 318, 331, 340, 347, 365.
2. Воспитательные системы 20-х годов
<https://studfile.net/preview/2918197/page:10/>
3. Школа детской радости//StudFiles//
<https://studfile.net/preview/2918197/page:11/>

Щербина

Олексій Дмитрович

Філолог

О. Д. Щербина народився 19 листопада (1 грудня) 1877 року.

Закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету.

Від 1902 року працював у закладах освіти Одеського навчального округу. В 1910 році здобув чин колезького секретаря.

У 1920 – 1930 роках викладав російську мову та літературу, методику викладання літератури в Одеському інституті народної освіти. Був першим деканом факультету соціального виховання.

В подальшому працював професором кафедри російської літератури Одеського державного університету. Вивчав творчість О. С. Пушкіна.

Помер 14 грудня 1945 року в Одесі. Похований на 2-му християнському кладовищі.

Джерела:

1. Цаудер П. Моя незабываемая школа № 10. 1937 г.// Всемирные Одесские новости. – 2003. – № 3 (51). – Август-сентябрь.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія, - Одеса: ТЕС, 2010. – С. 318.

Юрківський

Борис Віталійович

Мовознавець

Б. В. Юрківський народився в 1881 році.

Закінчив Університет святого Володимира в Києві.

Від 1924 року мешкав в Одесі. Був членом етнографічно-діалектичної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук. Вивчав українську термінологію.

У 1927 – 1928 роках викладав українську мову в Одеському інституті народної освіти. Працював в Одеському політехнічному інституті.

Помер після 1944 року.

Праці:

1. Купальський обряд у селі Дуфінці на Одещині/ Б. Юрківський// Вісник Одеської комісії краєзнавства Всеукраїнської Академії наук. – Ч. 2 - 3./ Відп. ред. С. Дложевський. – Одеса: Вид. ОКК при ВУАН, 1925. – С. 193 - 194.
2. Весільний обряд у селі Дуфінці на Одещині. / Б. Юрківський// Вісник Одеської комісії краєзнавства Всеукраїнської Академії наук. – Ч. 2 - 3./ Відп. ред. С. Дложевський. – Одеса: Вид. ОКК при ВУАН, 1925. – С. 203 - 204.
3. Весільні пісні (сс. Дуфінка, Макогінка, Чабанка біля Одеси)./ Б. Юрківський// Вісник Одеської комісії краєзнавства Всеукраїнської Академії наук. – Ч. 2 - 3./ Відп. ред. С. Дложевський. – Одеса: Вид. ОКК при ВУАН, 1925. – С. 204 - 204.

Джерела:

1. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 –

- 1930 pp.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 318.
2. Вісник Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії наук. 1924 – 1930: Хронологічний розпис змісту/ Упор. Л. О. Жирнова. – Одеса: Друк, 1999. – С. 12, 13, 38.
 3. Алексеєнко М. В. Власницькі ознаки на примірниках видань Г. С. Сковороди з фонду наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (До 300-річчя від дня народження філософа)// Бібліотечний Меркурій. – 2022. – Вип. 2(28). – С. 75.

Яблонська

Тетяна Миколаївна

Мовознавець

Т. М. Яблонська народилася 6 березня 1978 року в Одесі.

У 2000 році закінчила Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. До 2003 року навчалася в аспірантурі.

В 2003 – 2022 роках працювала асистентом, доцентом кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів, доцентом, професором кафедри західних та східних мов та методики їх навчання. Викладала англійську мову.

У 2004 році захистила дисертацію «Дидактичні засади навчання іншомовного читання молодших школярів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а в 2013 році, захистивши дисертацію «Теоретичні і методичні засади реалізації рольової перспективи як стратегії якісної підготовки майбутніх учителів-філологів», здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 2006 році присвоєно вчене звання доцента, а в 2014 році – вчене звання професора.

Є автором понад 150 опублікованих праць, У 2014 – 2019 роках була членом Спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації з методики викладання іноземних мов.

Праці:

1. Шляхи подолання лінгвістичних труднощів у процесі роботи магістрів-філологів з публіцистичними текстами/ Т. М. Яблонська// Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. – 2017. – Вип. 24. – С. 101 - 109.
2. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навчальний посібник для студентів/ Т. М. Яблонська. – Одеса: вид. Букаєв В. В., 2019. – 325 с.
3. Можливості використання контекстуального методу при вивченні лексикології турецької мови/ Т. М. Яблонська // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. – 2020. – Вип. 31. – С. 454 – 468.

Джерела:

1. Яблонська Т. М.: Особова справа// Архів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Яциневич**Яків Михайлович**

Композитор, піаніст

Я. М. Яциневич народився в 1869 році в Білій Церкві.

У 1890 році закінчив Київську духовну семінарію, музичну школу Блумельфенда в Києві.

В 1891 – 1904 роках разом з М. В. Лисенком організовував українські хори і працював у капелі М. В. Лисенка в Києві. Був директором студентських хорів Київського університету та Київського політехнічного інституту, інструктором Всеукраїнського музичного комітету Народного комісаріату освіти УСРР.

У 1921 – 1931 роках працював у навчальних закладах Одеси. В 1925 – 1930 роках викладав співи в Одеському інституті народної освіти.

Викладав в музичних та культурно-освітніх закладах Запоріжжя, Майкопу, Краснодарського краю.

Автор фортепіанних творів («Спомин», «Елегія»), солоспівів («Гаї шумлять», «Твої очі, як те море»), хорових творів («Вечір», «Садок вишневий коло хати», «Човен», «Гімн пісні») та інших

Помер в 1945 році у Краснодарському краї.

Джерела:

1. Путівник по особових фондах Архівних наукових фондів рукописів та фонозаписів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського. – Київ: ІМФЕ, 2005. – С. 325 - 334.
2. Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920 – 1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту: монографія. – Одеса: ТЕС, 2010. – С. 319, 355, 358, 367.

Яцій**Олександр Михайлович**

Педагог

О. М. Яцій народився 25 серпня 1950 року в Одесі.

У 1977 році закінчив історичний факультет Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1977 – 1983 роках вчителював, в 1983 – 1988 роках працював організатором виховної роботи середньої школи № 15 м. Одеси.

У 1989 – 2022 роках працював на кафедрі педагогіки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1997 році захистив дисертацію «Педагогічне стимулювання морального самовиховання майбутніх учителів» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

У 1997 – 2015 роках був відповідальним редактором спеціалізованого наукового видання «Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського», а в 2000 – 2015 роках – відповідальним редактором наукового журналу «Виховання і культура».

Автор понад 100 опублікованих праць.

Праці:

1. Гуманізація виховання: методичні рекомендації: лекції, програма спецкурсу, словник/ О. М. Яцій. – Одеса: ПДПУ, 2005. – 160 с.
2. Теоретичні основи розвитку, виховання та саморозвитку особистості: принципи виховання/ О. М. Яцій// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – 2006. – Вип. 3 - 4. – С. 107 - 112.
3. Полікультурне виховання майбутнього вчителя – основа ефективного полікультурного виховання школярів / О. М. Яцій// Науковий вісник Південноукраїнського державного національного університету імені К. Д. Ушинського. – 2010. – Вип. 3 - 4. – С. 184 – 193.
4. Система ціннісних орієнтацій майбутніх учителів: особистісне самовизначення як феномен процесу соціалізації особистості/ О. М. Яцій // Виховання і культура. – Одеса, 2014. – № 2 - 3 (37 - 38). С. 43 - 45.

Джерела:

1. Яцій О. М. // Бібліотека Університету Ушинського// https://library.pdpu.edu.ua/images/pratsi_vchenyh/ptatsi.pdf/27.Yatsiy.pdf

Зміст

1. Передмова.....	3
2. Альшанський А. М.....	4
3. Аннов Й. Л.....	4
4. Антонюк В. О.....	5
5. Аухтер Т. Г.....	5
6. Бабкін Б. П.....	6
7. Бакало П. О.....	6
8. Балагула Б. Ю.....	7
9. Басанець Т. В.....	8
10. Бахман Б. Ф.....	8
11. Бачин В. П.....	9
12. Беккер Д. Ю.....	9
13. Бібер В. А.....	10
14. Блажко Н. І.....	11
15. Богачевський М. Б.....	12
16. Брун Я. Д.....	13
17. Брюханов А. О.....	13
18. Буницький Є. Л.....	14
19. Валюк Ю. П.....	15
20. Владимірова Є. В.....	16
21. Власов В. Д.....	16
22. Волошинов О. В.....	17
23. Востріков А. А.....	18
24. Габер В. Й.....	19
25. Гапчук М. Я.....	20
26. Гегамян В. А.....	20
27. Герліх Й. І.....	21
28. Гінзбург М. П.....	22
29. Гончаров Д. С.....	22
30. Дашниць Л. С.....	23
31. Джуринський П. Б.....	24
32. Дикусаров В. В.....	25
33. Дорман С. Б.....	26
34. Драголі Л. Д.....	26
35. Ельштейн Є. І.....	27
36. Єгоров Ю. М.....	27
37. Єгорова Є. Й.....	28
38. Жбанков Л. Г.....	29
39. Зеленецький М. М.....	30
40. Злочевський Ю. М.....	31
41. Ісакович О.-Д. С.....	31
42. Кальнінг О. К.....	32
43. Карпова Е. Е.....	32

44. Кастерін М. П.....	34
45. Кельтерборн Г. А.....	35
46. Кікоїн Є. К.....	35
47. Корольова Т. М.....	36
48. Кравець Т. П.....	37
49. Ланда І. М.....	38
50. Левінсон Л. Ю.....	38
51. Лихоліт О. К.....	39
52. Лобода Л. М.....	40
53. Логвин І. Д.....	40
54. Лозовський С. В.....	41
55. Лукачер Ц. Ю.....	42
56. Лупанов Б. О.....	42
57. Лур'є Г. І.....	43
58. Ляпунов Б. М.....	44
59. Мавроді І. В.....	45
60. Мамаєв В. І.....	45
61. Мартинова Р. Ю.....	46
62. Маслов Ю. К.....	47
63. Маяковський О. В.....	48
64. Межевчук В. О.....	49
65. Молчадський Т. Я.....	49
66. Наймарк М. А.....	50
67. Небож В. Т.....	51
68. Недошитко О. М.....	52
69. Непомняща І. М.....	53
70. Ноздрова О. П.....	53
71. Опоцький В. Ф.....	54
72. Орехова Л. І.....	55
73. Осипова І. В.....	56
74. Осмолівський-Ярошенко А. Д.....	57
75. Осмолівський О. Д.....	58
76. Петренко-Критченко П. І.....	58
77. Пігров К. К.....	59
78. Поліковський І. В.....	60
79. Попруженко С. Г.....	61
80. Рапопорт І. Р.....	62
81. Рехтман-Ольшанська П. Г.....	63
82. Роговий Л. В.....	63
83. Розенцвайг А. Я.....	64
84. Романовський К. М.....	65
85. Роцин А. Д.....	65
86. Рубінштейн М. Л.....	66
87. Руденко В. Ф.....	67
88. Руденко Ю. А.....	68

89. Сапегін А. О.....	69
90. Сарри-Леві Г. М.....	70
91. Сафронюк О. С.....	71
92. Серпіонова Е. Н.....	71
93. Соболев С. Л.....	73
94. Срібнер І. М.....	73
95. Тадеуш О. Х.....	74
96. Тараненко І. Й.....	75
97. Томашпольський Г. С.....	76
98. Томсон О. І.....	77
99. Турчинський М. Л.....	77
100. Уманський С. Г.....	78
101. Філіппов О. Й.....	79
102. Фрайфельд Г. Я.....	79
103. Фурман А. А.....	80
104. Херсонський Р. А.....	81
105. Цибра М. Ф.....	81
106. Чайковський М. А.....	82
107. Чорножук В. Є.....	83
108. Шапоренко В. В.....	83
109. Шейніс С. Я.....	84
110. Шульман Н. М.....	85
111. Щербина О. Д.....	85
112. Юрківський Б. В.....	86
113. Яблонська Т. М.....	87
114. Яциневич Я. М.....	88
115. Яцій О. М.....	88

Підписано до друку
Ум. – друк. аркушів
Тираж

25. 12. 2025
4. 1
100 прим.